INTERAGROS, A. S.
PIEŠŤANSKÁ 3, 917 01 TRNAVA

Doplnenie skladu tekutých hnojív v prevádzke spoločnosti Interagros a.s., Bánovce nad Ondavou

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Bratislava 2024

OBSAH

OBSAH **2**
I. Základné údaje o navrhovateľovi **3**
1. Názov 3
2. Identifikačné číslo 3
3. Sídlo 3
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa 3
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie 3

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti **4**
III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti **4**
1. Umiestnenie navrhovanej činnosti 4
2. Stručný opis technického a technologického riešenia 5
Existujúci stav (nulový variant) 5
Popis navrhovanej zmeny 6
Požiadavky na vstupy 8
údaje o výstupoch 11
3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie 14
4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov 15
5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice 15
6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí 15
6.1. Geomorfologické pomery 15
6.2. Horninové prostredie 16
6.3. Pôdne pomery 19
6.4. Klimatické pomery 20
6.5. Hydrologické pomery 21
6.6. Biotické pomery 23
6.7. Chránené územia 26
6.8. Krajina, krajinný obraz, scenéria 27
6.9. Stabilita krajiny 28
6.10. Obyvateľstvo 29

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických **35**
Vplyv na horninové prostredie a reliéf 35
Vplyvy na povrchové a podzemné vody 35
Vplyvy na ovzdušie a klímu 36
Vplyvy na pôdu 36
Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy 37
Vplyvy na krajinu 37
Vplyv na obyvateľstvo 38
Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na BIODIVERZITU, chránené územia a prvky ÚSES 39
Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia 39
Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice 40

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie **40**
VI. Prílohy **43**
1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia 43
2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe 43
3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti 44

VII. dátum spracovania **45**
VIII. Meno, priezvysko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia **45**
IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa **45**

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. NÁZOV

INTERAGROS, a. s.

2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

47 681 659

3. SÍDLO

Piešťanská 3,
917 01 Trnava

4. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA

Vladimír Tvaroška
predseda predstavenstva
INTERAGROS, a. s.
Piešťanská 3, 917 01 Trnava
Tel.: +421 905 061 580
e-mail: info@interagros.sk

Tomáš Bartal
podpredseda predstavenstva
INTERAGROS, a. s.
Piešťanská 3, 917 01 Trnava
Tel.: +421 905 061 580
e-mail: info@interagros.sk

5. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE KONTAKTNEJ OSOBY, OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO NA KONZULTÁCIE

Ing. Šuta Ľuboš
INTERAGROS, a. s.
Piešťanská 3, 917 01 Trnava
Tel.: +421 917 768 515
e-mail: lubos.suta@interagros.sk

RNDr. Molnár Patrik
INTERAGROS, a. s.
Piešťanská 3, 917 01 Trnava
Tel.: +421 905 061 580
e-mail: patrik.molnar@interagros.sk

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Doplnenie skladu tekutých hnojív v prevádzke spoločnosti Interagros a.s., Bánovce nad Ondavou

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Umiestnenie navrhovanej zmeny činnosti je v Košickom samosprávnom kraji, okrese Michalovce, extraviláne dotknutej obce Bánovce nad Ondavou na parcele KN-C 1406/5 o celkovej výmere 42 202 m^2 charakterizovanej ako Zastavaná plocha a nádvorie. Predmetná parcela je podľa listu vlastníctva c. 867 vo vlastníctve navrhovateľa INTERAGROS, a. s., Piešťanská 3, 917 01 Trnava.

Obr.: Umiestnenie navrhovanej zmeny činnosti na parcele KN-C 1406/5

Záujmové územie sa nachádza na juhovýchodnom okraji katastra obce Bánovce nad Ondavou. V zmysle územného plánu obce Bánovce nad Ondavou je lokalita areálu vedená ako „Plochy poľnohospodárskej výroby a služieb“.
Existujúci poľnohospodársky areál, kde sa plánuje navrhovaná zmena činnosti realizovať, je v súčasnosti napojený cez existujúci vjazd na cestu III. triedy III/3765 a následne je táto komunikácia napojená na cestu II. triedy II/554. Uvedený stav sa nebude nijako meniť realizáciou navrhovanej zmeny činnosti.

Najbližšie rodinné domy sú od hranice areálu vzdialené vzdušnou čiarou cca 750 m. Z juhovýchodnej strany areál susedí so železničnou stanicou Bánovce nad Ondavou. Zo severu a zo západu areál susedí s ornou pôdou využívanou pre rastlinnú výrobu a z juhovýchodu lemujú areál zastavané plochy a nádvoria, ktoré sú momentálne nevyužívané.
Navrhovaná zmena činnosti bude umiestnená v k. ú. Bánovce nad Ondavou v ochrannom pásme železničnej dráhy. Realizácia a prevádzka navrhovanej zmeny nebude ohrozovať ani obmedzovať bezpečnosť ani žiadnym iným spôsobom neovplyvní prevádzku ŽSR. Navrhovateľ si voči prevádzkovateľovi železničnej trate neplánuje uplatňovať akékoľvek požiadavky na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky, a to ani v prípade, že pred navrhovanou výstavbou nebolo potrebné v zmysle projektovej dokumentácie realizovať protihlukové či iné opatrenia, pretože negatívne vplyvy železničnej dopravy v čase realizácie predmetnej navrhovanej výstavby boli známe.

Navrhovanou zmenou činnosti nie je dotknutá vzrastlá zeleň v dotknutom území.

2. STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

EXISTUJÚCI STAV (NULOVÝ VARIANT)

Dotknutá lokalita je umiestnená juhovýchodne od obce Bánovce nad Ondavou, smerom na obec Ložín. Záujmové územie sa nachádza na juhovýchodnom okraji katastra extravilánu obce Bánovce nad Ondavou. V zmysle územného plánu obce Bánovce nad Ondavou je lokalita existujúceho areálu spoločnosti INTERAGROS, a. s. vedená ako „Plochy poľnohospodárskej výroby a služieb“.
Existujúci poľnohospodársky areál, kde sa plánuje navrhovaná zmena činnosti realizovať, je v súčasnosti napojený cez existujúci vjazd na cestu III. triedy III/3765 a následne je táto komunikácia napojená na cestu II. triedy II/554. Uvedený stav sa nebude nijako meniť realizáciou navrhovanej činnosti.
Najbližšie rodinné domy sú od hranice areálu vzdialené vzdušnou čiarou cca 750 m.
Z juhovýchodnej strany areál susedí so železničnou stanicou Bánovce nad Ondavou. Zo severu a zo západu areál susedí s ornou pôdou využívanou pre rastlinnú výrobu a z juhovýchodu lemujú areál zastavané plochy a nádvoria, ktoré sú momentálne nevyužívané.
Navrhovaná zmena činnosti bude umiestnená v k. ú. Bánovce nad Ondavou v ochrannom pásme železničnej dráhy. Realizácia a prevádzka navrhovanej zmeny nebude ohrozovať ani obmedzovať bezpečnosť ani žiadnym iným spôsobom neovplyvní prevádzku ŽSR.

V severozápadnej časti existujúceho skladovacieho areálu agrokomodít spoločnosti INTERAGROS, a. s. medzi administratívnou budovou a strojovňou sa nachádza voľná nevyužívaná spevnená plocha na ktorú bolo v rámci konania EIA vydané právoplatné záverečné stanovisko č. 3753/2024-11.1.1, 22876/2024, 22878/2024-int zo dňa 25.3.2024 pre navrhovanú činnosť „Výstavba skladu na tekuté hnojivá„ na ktorú nadväzuje predkladané Oznámenie o zmene. Projekt sa toho času nachádza vo fáze stavebného konania a bol k nemu na základe podmienok stanovených v predmetnom Záverečnom stanovisku vypracovaný aj emisno-technologický posudok, ktorý odporučil jeho realizáciu.

Posúdené skladovacie zariadenie na tekuté priemyselné hnojivo DAM (RSM®- Roztok dusičnanu amónneho s močovinou) bude pozostávať z dvoch skladovacích nádrží typu flexobazén od spoločnosti Merkanta s označením 54/4 s celkovým objemom 3 982 m^3 so zmiešavacou nádobou s čerpadlovou technikou. Uvažuje sa aj s vybudovaním odberného a výdajného miesta pre autocisterny a záchytnej plochy.
Flexobazén je dvojplášťová nádrž, ktorá je z vonkajšej strany ešte chránená tretím plášťom tvoreným zo 6 mm hrubých plastových LDPE platní. Z vnútornej strany sú dve totožné fólie, ktoré sú vytiahnuté až na vrch nádrže. Hlavný stavebný objekt je navrhovaný z konštrukcie, ktorá je obklopená platňami polyetylénu s nízkou hustotou. Vnútro nádrže je vystlané izolačnou LDPE fóliou. Tlak, ktorý pôsobí na steny plnej nádrže je absorbovaný oceľovými lanami, ktorými je nádrž spevnená z vonkajšej strany. Maximálna skladovacia kapacita skladu tekutých hnojív bola posúdená na 5 200 t.

POPIS NAVRHOVANEJ ZMENY

Účelom navrhovanej zmeny činnosti je doplnenie posúdeného skladu tekutých hnojív v predmetnom areáli agrokomodít spoločnosti INTERAGROS, a. s. o nádrž s objemom 100 m^3 a tým rozšírenie skladovania tekutých hnojív o hnojivo ATS (STERCOSUL®). S tým taktiež súvisí aj skladovanie hnojiva AGRODAS TH, ktoré vznikne zmiešaním hnojiva DAM a ATS v pomere 2:1. Nejedná sa pritom o žiadny chemický proces, ale len o zmiešanie dvoch hnojív za vzniku produktu/hnojiva s názvom AGRODAS TH. Toto zmiešané hnojivo sa bude uskladňovať v jednom z posúdených flexobazénov. Celková projektová kapacita skladovaných tekutých hnojív sa tak zvýši oproti posúdenej kapacite 3 982 m^3 (5 200 t) len o 100 m^3 teda len o 2,5 %.

Vzájomná interakcia dusíka a síry

Dusík a síra patria medzi hlavné rastlinné živiny, ktoré sa podieľajú na tvorbe bielkovín a niekoľkých ďalších organických zlúčenín. Existuje medzi nimi interakcia z hľadiska príjmu, redukcie aj asimilácie. Literatúra popisuje pri jednotlivých poľných plodinách prítomnosť ideálneho pomeru N:S. Tento pomer môže byť v rozmedzí 10 – 20 :1, čo znamená, že rastlina na využitie 10 až 20kg N potrebuje 1kg S.

Antropogénne obohatenie pôd o síru už dnes neprebieha na úrovni ako sme boli zvyknutí pred rokmi a keď k tomu pripojíme nárast úrod, odvoz síry z poľa v podobe pozberových zvyškov, aplikáciu veľkého množstva dusíka bez síry, stáva sa tak na mnohých pôdach síra limitujúcim prvkom. V takýchto podmienkach je využiteľnosť aplikovaného dusíka značne obmedzená, a teda celá efektivita dusíkatého hnojenia klesá s dopadom na ekonomiku hnojenia dusíkom.

Zároveň praktické skúsenosti potvrdzujú, že na pôdach s deficitným obsahom síry zhoršujú zvyšujúce dávky N prejavy deficitu S na rastlinách. Napriek tomu, že dnes už množstvo poľnohospodárov zabudováva do pestovateľských technológii pôdnu aplikáciu síry, je tento makrobiogénny prvok potrebné dopĺňať aj v priebehu vegetácie. Prioritne na pôdach ľahkých, chudobných na organickú hmotu a v podmienkach, kedy zaznamenávame vyšší úhrn zrážok počas zimného a jarného obdobia. Práve počas týchto podmienok býva vymývanie síranov do

hlbších vrstiev ornice výraznejšie. Možnosťou ako síru v priebehu vegetácie porastom dopĺňať je aplikácia tekutých hnojív obsahujúcich síru – AGRODAS TH a STERCOSUL® (ATS).

Rozsah a spôsob použitia tekutého hnojiva STERCOSUL®

STERCOSUL® je vynikajúci zdroj amoniakálneho dusíka, ktorý je rýchlo absorbovaný rastlinou. Výsledkom čoho sú kvalitnejšie plodiny a to aj pri nízkych teplotách pôdy. STERCOSUL® je kvapalný roztok čírej až svetlo žltohnedej farby obsahujúci dusík a síru, ktorý má neutrálne až mierne zásadité pH (6,5 - 7,8).

STERCOSUL® obsahuje dusík vo forme amoniaku a tiosíranovú síru, ktorá je jedinečná v tom, že existuje v dvoch oxidačných stavoch. To poskytuje vhodnejšiu dostupnosť síry pre väčšinu rastlín. Pri aplikácii na pôdu sa tiosíran amónny rozkladá približne na dve rovnaké časti, síranovú síru $(SO_4)^{2-}$ a elementárnu síru (SO). Síranová síra je k dispozícii rastline hneď po aplikácii, avšak elementárna síra musí prejsť oxidáciou na síran a preto je k dispozícii rastline až po nejakom čase. Takto sa zabezpečuje rovnomerná dispozícia síry počas niekoľkých týždňov.

STERCOSUL® dodáva rastline potrebnú síru rýchlejšie a dlhšie, ako iné formy síry. Pomocou STERCOSULU® dokážete dodať živiny rastlinám aj počas obdobia nedostatku zrážok (apríl, máj), kedy je príjem živín z pôdy obmedzený. STERCOSUL® je kompatibilný s najpoužívanejšími kvapalnými hnojivami ako roztok močoviny alebo dusičnanu amónneho ako aj s prípravkami proti škodcom.

STERCOSUL® po zmiešaní s roztokom dusičnanu amónneho a močoviny pôsobí ako inhibítor nitrifikácie, čo má za následok predĺženie doby, kedy má rastlina k dispozícii menej mobilnú formu amónneho dusíka.

Benefity tekutého hnojiva STERCOSUL®:

- tekuté hnojivo s vysokým obsahom síry (12-0-0-26S)
- výborná miešateľnosť s ďalšími tekutými hnojivami (DAM, močovina)
- znižuje straty dusíka v mixoch s DAM a močovinou
- spomaľuje proces nitrifikácie
- v alkalických pôdach môže sprístupňovať niektoré mikroprvky
- obsahuje rýchlo prístupný amoniakálny dusík
- dve formy síry – s rýchlym a pomalým prístupom pre rastliny

Doplnenie strojného vybavenia

V rámci navrhovanej zmeny činnosti dôjde aj k doplneniu strojného vybavenia skladu tekutých hnojív. Bude osadený nový dvojplášťový zásobník pre tekuté hnojivo o objeme 100 m^3 a unimobunka s riadiacim elektronickým systémom. Na potrubiach budú inštalované prietokomery, pre presné dávkovanie tekutých hnojív do zmiešavacej žumpy.

<u>Technická špecifikácia dvojplášťového zásobníka pre tekuté hnojivo na báze ATS s objemom 100 m^3 s príslušenstvom</u>

Celoplastový dvojplášťový zásobník objemu 100 m^3

- užitočný objem: 100 m^3
- rozmery nádrže: skladovacia nádrž DN 3700 x 10000, havarijná nádrž DN 4000 x 8000
- materiálové prevedenie PEHD, farebný odtieň RAL. 8003 (čierna)
- zásobník vyhotovený technikou zvárania extrudovaných dosiek, po obvode zosilnený
- rovné dno, kužeľové horné veko
- uskladňované médium – hnojivo na báze ATS s obsahom síry
- výrobcom deklarovaná vhodnosť zásobníka pre tiosíran amónny do 40°C
- technologický prielez DN600, uzatvárateľný s tesnením
- príruba pre plniace potrubie DN80
- prepad do havarijnej nádrže DN100

Príslušenstvo k zásobnej nádrži

Plniaca armatúra

- plniace potrubie DN 80 PVC/EPDM
- stáčanie DN 80 - bajonetová koncovka nerez/teflon DN 80 G 3“
- uzatváracia klapka, potrubie ukončené prírubou DN 80
- záchytná vanička 100 l

Manipulačná plošina s rebríkom

- rebrík s ochranným košom od výšky 2,5 m
- lokálna plošina s polyesterovým roštom, zábradlie
- kotviace príslušenstvo
- pozinková úprava

POŽIADAVKY NA VSTUPY

Záber pôdy

Umiestnenie navrhovanej činnosti je v Košickom samosprávnom kraji, okrese Michalovce, extraviláne dotknutej obce Bánovce nad Ondavou na parcele KN-C 1406/5 charakterizovanej ako Zastavaná plocha a nádvorie. Zastavaná plocha sa navrhovanou zmenou činnosti nijako nezmení. Predmetná parcela je podľa listu vlastníctva c. 867 vo vlastníctve navrhovateľa INTERAGROS, a. s., Piešťanská 3, 917 01 Trnava.
Záujmové územie, na ktorom má zámer investor realizovať skladovanie kvapalného hnojiva sa nachádza na juhovýchodnom okraji katastra obce Bánovce nad Ondavou. V zmysle územného plánu obce Bánovce nad Ondavou je lokalita areálu vedená ako „Plochy poľnohospodárskej výroby a služieb“
Na základe uvedeného je zrejmé, že si navrhovaná zmena činnosti nevyžiada záber poľnohospodárskej ani lesnej pôdy.
Navrhovanou zmenou činnosti nie je dotknutá vzrastlá zeleň v dotknutom území.

Spotreba vody

Navrhovaná zmena činnosti nezvyšuje potrebu vody v rámci skladovacieho areálu. Vzhľadom na charakter navrhovanej zmeny činnosti nevzniká pri jej prevádzke stála potreba vody na hygienické a sociálne účely. Sociálne zázemie s toaletami a šatňami bude pre pracovníkov zabezpečené v existujúcej a zrekonštruovanej administratívnej budove v rámci areálu navrhovateľa.
V prípade nežiaduceho kontaktu pracovníka so skladovaným kvapalným hnojivom bude voda na ostrekovanie privedená k zariadeniu z uvedeného objektu.
Technologická voda sa v rámci predkladanej zmeny neuvažuje.

Surovinové zdroje

Pre prevádzku skladovania kvapalného hnojiva a navrhovanej zmeny činnosti budú základnými surovinami priemyselné hnojivá DAM (RSM®- Roztok dusičnanu amónneho s močovinou), hnojivo ATS (STERCOSUL®) a hnojivo AGRODAS TH ktoré vznikne zmiešaním hnojiva DAM a ATS v pomere 2:1. Uvedené hnojivá budú skladované v zmysle zákona č. 394/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov v max. množstve 3 982 m^3 (5 200 t) + 100 m^3 (nový dvojplášťový zásobník pre tekuté hnojivo ATS). Uvedené hnojivá je možné použiť ako základné hnojivá, na prihnojovanie v čase vegetácie a na urýchlenie rozkladu pozberových zvyškov.
Prevádzka skladu tekutých hnojív si s výnimkou malých množstiev mazacích olejov pre pohon čerpadla nevyžaduje stále zabezpečenie inými surovinami.

Energetické zdroje

Realizácia navrhovanej zmeny činnosti si nevyžaduje iné zabezpečenie zásobovania elektrickou energiou ako v súčasnosti.
Zabezpečenie prevádzky zariadenia na skladovanie kvapalného hnojiva v súvislosti s elektrickou energiou je navrhované v rámci vnútroareálových rozvodov NN z existujúcej trafostanice areálu spoločnosti INTERAGROS, a. s..
Prevádzkou navrhovanej činnosti vzniká potreba elektrickej energie najmä v súvislosti s chodom hydraulického čerpadla (15 kW). Pripojenie bude realizované cez 400 V prípojku pričom samotné riešenie tohto pripojenia bude realizované v rámci PS 02.2 PRS a SRTP prečerpávania tekutých hnojív.

Na základe uvedeného bude odhadovaná ročná spotreba elektrickej energie z navrhovanej činnosti na minimálnej úrovni a bude závislá od potreby hnojiva v jednotlivých obdobiach roku.

Navrhovaná činnosť nevyžaduje potrebu plynu ani nemá nároky na vykurovanie. Telefónne spojenie bude zabezpečené niektorým z mobilných operátorov.

Dopravná a iná infraštruktúra

Napojenie na dopravný systém bude po realizácii navrhovanej zmeny činnosti riešené rovnako - existujúcimi vnútroareálovami komunikáciami s následným napojením cez existujúci vjazd na

cestu III. triedy III/3765 a následne je táto komunikácia napojená na cestu II. triedy - II/554. Uvedený stav sa nebude nijako meniť realizáciou navrhovanej zmeny činnosti.
Toto napojenie umožní príjem kvapalného hnojiva do skladovacích priestorov cisternovými vozidlami a zároveň predstavuje výlučné riešenie odvozu hnojiva zo skladu k odberateľom. Presné umiestnenie stavby, veľkosť zastavanej plochy a veľkosť rozšírenia vnútroareálových komunikácií budú určené projektom pre stavebné povolenie.

Nakoľko sa kapacita skladovaných tekutých hnojív po realizácii navrhovanej zmeny činnosti zmení len minimálne (o 100 m^3) nebude mať predmetná zmena vplyv na spôsob ani intenzitu dopravy v území.
Dovoz kvapalných hnojív bude zabezpečovaný auto cisternami. Expedícia bude rovnako autocisternami, traktorovými cisternami alebo v IBC kontajneroch.
Návozy budú uskutočňované obdobne autocisternami s kapacitou 25 t v období september-november v počte 20 áut mesačne.
Vývozy budú na dennej báze v čase kampaní marec -apríl v auto cisternách alebo v IBC kontajneroch na nákladných autách v počte 2-3 áut denne podľa požiadaviek koncového zákazníka. Na základe uvedeného je zrejmé, že vplyv navrhovanej činnosti na dopravnú intenzitu a infraštruktúru v území bude minimálny.

V rámci prevádzky skladovacích priestorov sa predpokladá so vznikom potreby krátkodobej statickej dopravy pre obsluhu čerpadiel a cisternové vozidlá. Z hľadiska svojej polohy v existujúcom areáli navrhovateľa, nevyžaduje navrhovaná zmena činnosti vybudovanie nových parkovacích miest, nakoľko možnosť krátkodobého odstavenia vozidiel bude riešená využitím existujúcich spevnených plôch pred a v rámci tohto areálu.

Objekt stáčania a plnenia tekutých látok bude vybudovaný v tesnej blízkosti objektu SO 02 zmiešavacia nádoba – vodotesná žumpa a bude slúžiť na stáčanie a plnenie tekutých látok z autocisterien. Objekt stáčania a plnenia tekutých látok bude zrealizovaný ako nepriepustná plocha pre prípad úniku látok a bude napojený na SO 02. Stáčacie a plniace miesto bude vybudované pre stáčanie resp. plnenie jednej autocisterny.

Nároky na pracovné sily

Ako už bolo spomenuté, jedná sa o plne automatizovaný systém, ktorý nepotrebuje pracovnú silu a toto platí aj pre navrhovanú zmenu činnosti. Pre občasnú kontrolu neporušenosti diela, či servisný zásah bude potrebný jeden pracovník. Táto potreba bude pokrytá súčasnými pracovnými kapacitami navrhovateľa.

Iné nároky

Iné nároky pre navrhovanú zmenu činnosti neboli špecifikované. Významné terénne úpravy alebo zásahy do krajiny sa nepredpokladajú.

ÚDAJE O VÝSTUPOCH

Zdroje znečistenia ovzdušia

Pre posúdené skladovanie tekutých hnojív bol v rámci stavebného konania spracovaný odborný emisno-technologický posudok (Prof. Mgr. Juraj Ladomerský, CSc., 07/2024). V rámci predmetného posudku vyplynuli nasledovné parciálne závery:

- Zo zloženia hnojiva vyplýva, že skladované priemyselné hnojivo vyžaduje preventívne opatrenia na minimalizácie fugitívnych emisií amoniaku a zápachu.
- Riešenie skladovania priemyselného hnojiva spĺňuje všeobecné technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania stacionárnych zdrojov emitujúcich pachové látky.
- Z uskutočnenej analýzy výpočtu množstva emisií zo skladovania hnojiva vyplýva, že sa jedná o malý zdroj znečisťovania ovzdušia kategória 6.99.3.
- Odporúča pre posudzovaný zdroj aplikovať odstupovú vzdialenosť 300 m, ktorú navrhovaná lokalita pre sklad priemyselného hnojiva spĺňa.
- Modelovou fyzikálno-chemickou analýzou boli vypočítané ročné fugitívne emisie a priemerné hmotnostné toky amoniaku zo skladovania hnojiva v dvoch flexobazénoch. Z uvedených výsledkov modelového výpočtu vyplýva, že hmotnostný tok emisií amoniaku zaraďuje hodnotený zdroj ako malý zdroj znečisťovania ovzdušia (127 g.h-1 << 300 g.h-1).
- Strecha s otvormi pre výduch je vyššia ako 4 m. Podmienka splnená.
- Hmotnostný tok je súčinom 0,64 × S, čomu s veľkou rezervou odpovedá výška komína 4 m.
- Je analyzovaný a navrhnutý najlepší spôsob postupu výpočtu množstva fugitívnych emisií zo zdroja znečisťovania. Z inšpiratívnych poznatkov BAT, ako aj z vyhlášky č. 248/2023 Z.z. Prílohy č. 7 časti VI. bod 10 (hoci sa týka organických hnojív), jednoznačne odporúča ako užitočný príspevok k zníženiu emisií aplikovať nasledovné: Pri prečerpávaní tekutých surovín a zvyškov z výroby musí byť zabezpečené podhladinové plnenie.

Na záver odborný emisno-technologický posudok konštatuje, že predmet posudzovania „Skladovanie tekutých hnojív“ spĺňa požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veciach ochrany ovzdušia.

Na základe uvedených záverov z odborného emisno-technologického posudku možno predpokladať, že aj pri navýšení kapacity skladu tekutých hnojív o 100 m^3 budú tieto závery naďalej platné a to aj napriek doplneniu ďalšieho typu hnojiva STERCOSUL® resp. zmesi hnojív AGRODAS TH nakoľko aj v tomto prípade sa jedná o fugitívne emisie amoniaku, ktoré budú eliminované spôsobom skladovania a manipulácie s tekutými hnojivami. Tieto emisie môžu byť ťažko kvantifikovateľné, pretože sa často vyskytujú na veľkých plochách a nie sú ľahko merateľné priamo na mieste.

Pri používaní STERCOSUL® je dôležité dodržiavať správne postupy aplikácie a skladovania, aby sa minimalizovali tieto emisie. Napríklad, manipulácia a aplikácia hnojiva v chladnejších a vlhkejších podmienkach môže pomôcť znížiť volatilizáciu amoniaku.

Z tohto dôvodu je oprávnený predpoklad, že sa vplyv na ovzdušie dotknutej lokality ani jej širšieho okolia realizáciou navrhovanej zmeny činnosti významne nezmení.

Karta bezpečnostných údajov tekutého hnojiva STERCOSUL® je uvedená v prílohovej časti tohto Oznámenia o zmene.

Odpadové vody

Vzhľadom na charakter navrhovanej zmeny činnosti nevzniká pri jej prevádzke stála potreba vody na hygienické a sociálne účely. Sociálne zázemie s toaletami a šatňami bude pre pracovníkov zabezpečené v administratívnej budove areálu spoločnosti INTERAGROS, a. s.. Množstvo splaškov bude úmerné so spotrebou vody na sociálne účely.
V prípade nežiadúceho kontaktu pracovníka so skladovaným kvapalným hnojivom bude voda na ostrekovanie privedená k zariadeniu z uvedeného objektu.
Nakoľko sa v rámci prevádzky neuvažuje s použitím technologickej vody, nebudú vznikať ani technologické odpadové vody.

Dažďové vody z prekrytia skladovacej nádrže a zo súvisiacich spevnených plôch budú vsakované v rámci existujúceho areálu.

Iné odpady

Navrhovanou zmenou činnosti sa nezmení druhová skladba ani množstvá odpadov v porovnaní s už posúdenou prevádzkou na tekuté hnojivá.
V zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov sú odpady vznikajúce prevádzkou navrhovanej zmeny činnosti zaradené nasledovne:

Kód druhu odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Oprávnená organizácia
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O	FÚRA s.r.o.
15 01 06	Zmiešané obaly	O	FÚRA s.r.o.
15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	Marius Pedersen
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	FÚRA s.r.o.
02 01 08	Agrochemické odpady obsahujúce NL	N	Fecupral spol. s r.o.

Odvoz odpadov má navrhovateľ v súčasnosti a aj pre prevádzku navrhovanej činnosti riešený cez viaceré oprávnené organizácie. Odvoz ostatných odpadov sa bude realizovať tak ako doteraz v pravidelných intervaloch. Odvoz nebezpečných odpadov sa bude realizovať ihneď po ich vzniku, nakoľko nebudú vznikať pravidelne, iba pri výnimočných situáciách.
Spoločnosť FÚRA s.r.o. zneškodňuje ostatný odpad na skládke v obciach Papín a Husák vzdialenej cca 50 km od navrhovanej činnosti.
Spoločnosť Marius Pedersen, a.s. má prevádzku na Toplianskej ulici 1040/A, 093 01 Vranov nad Topľou vzdialenej cca 30 km od navrhovanej činnosti..
Spoločnosť Fecupral spol. s r.o., má prevádzku na Jilemnického 3578/2, 080 01 v Prešove vzdialenej cca 70 km od navrhovanej činnosti. Na svojej prevádzke zneškodňuje nebezpečný odpad v spaľovni, ktorá je určená na priame oxidačné dvojstupňové kontinuálne spaľovanie tuhého, pastovitého a tiež kvapalného odpadu. Súčasťou technológie je rotačná pec s dopaľovacou komorou, výmenníkom tepla, dávkovaním sorbentov a tiež najmodernejšími vysokoúčinnými filtrami. Disponuje povolením na zneškodňovanie ako aj zhodnocovanie mnohých druhov odpadov ako sú farby, laky, lepidlá, oleje a ropné produkty, rôzne chemikálie, zdravotnícky materiál ale aj chladiarenské zariadenia obsahujúce freóny.

Okrem zhromažďovania odpadov do doby ich odvozu oprávnenou organizáciou, navrhovateľ neprevádzkuje zariadenia na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov.
Zoznam odpadov je odhadovaný na základe predpokladaného rozsahu činnosti a bude upresnený podľa skutočného stavu.

Zdroje hluku a vibrácií

Realizáciou navrhovanej zmeny činnosti sa nezmenia hlukové pomery v území.
Za zdroje hluku možno pri činnosti skladovania tekutých hnojív, ktorých súčasťou bude aj navrhovaná zmena, považovať predovšetkým:

- technologické zdroje – počas prevádzky skladového priestoru kvapalného hnojiva bude stacionárnym zdrojom hluku hydraulické čerpadlo určené na prečerpávanie hnojiva. Hlučnosť čerpadla sa bude pohybovať v rozmedzí 80 – 90 dB (tesne pri zdroji).
- mobilné zdroje – doprava na príjazdových komunikáciách viazaná na dovoz a odvoz tekutého hnojiva.

Najbližšie obytné objekty (zástavba rodinných domov) sa nachádzajú vo vzdialenosti cca 750 m vzdušnou čiarou. Vzhľadom na nízke hodnoty hluku zo stacionárneho zdroja hydraulického čerpadla a prítomnosť viacerých existujúcich objektov predstavujúcich prirodzenú hlukovú bariéru sa predpokladá, že nebudú presahovať limitné hodnoty hluku na fasáde najbližšej obytnej zástavby v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z.
Vzhľadom na nízke intenzity pozemnej dopravy a dostatočnú vzdialenosť od najbližšej obytnej zóny (cca 750 m) sa nepredpokladá prekročenie hygienických limitov pre hluk vo vonkajšom prostredí chránených objektov v zmysle vyhlášky MŽP SR č.549/2007.

Kumulatívny vplyv hluku z prevádzky navrhovanej zmeny činnosti s inými zdrojmi hluku, či už jestvujúcimi alebo plánovanými v riešenom území, je irelevantný a posudzovaný stav

navrhovanej činnosti vyhovuje požiadavkám Vyhlášky MZ SR č.549/2007 Z.z vo všetkých posudzovaných bodoch dotknutého chráneného vonkajšieho prostredia.

Navrhovaná činnosť nebude zdrojom vibrácií.

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

Žiarenie a iné fyzikálne polia sa v súvislosti s prevádzkou navrhovanej zmeny činnosti nevyskytujú. Šírenie zápachu a tepla v takých koncentráciách, že by dochádzalo k ovplyvňovaniu pohody obyvateľov v najbližšom okolí nepredpokladáme, navrhovaná činnosť nemá žiadny súvis s produkciou tepla.
Na obmedzenie zápachu z navrhovanej dvojplášťovej nádrže a zamedzeniu natekania dažďovej vody je zásobník vyhotovený technikou zvárania extrudovaných dosiek, po obvode zosilnený, s rovným dnom a kužeľovým horným vekom, čo prinesie elimináciu šírenia zápachu a zároveň nemôže pri nepriaznivom počasí dôjsť ku kontaminácii hnojiva dažďom a snehom čím sa zachová kvalita a pomer jeho účinných látok.

Vyvolané investície

Žiadne vyvolané investície nie sú v súčasnom štádiu poznania známe.

3. PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ VZHĽADOM NA POUŽITÉ LÁTKY A TECHNOLÓGIE

Nepredpokladáme žiadne negatívne vyvolané súvislosti v dotknutej lokalite ani jej bezprostrednom okolí. Zmena navrhovanej činnosti v zásade nemení pôvodné riešenie do takej miery, aby vznikli riziká vo väzbe na nové technológie, či použité látky. Zdravotné riziká v existujúcej prevádzke a riešenie podľa zmeny navrhovanej činnosti je možné hodnotiť v zásade ako rovnaké.

Realizácia navrhovanej činnosti sa bude riadiť predovšetkým technologickými predpismi a normami. S realizáciou činnosti sú spojené aj určité riziká havarijného charakteru. Môže k nim dôjsť v dôsledku rizikových situácií spôsobených najmä extrémnym pôsobením prírodných síl (vietor, sneh, mráz, zosuvy). Dôsledkom rizikovej situácie môže byť kontaminácia horninového prostredia, pôdy a povrchových aj podzemných vôd napr. ropnými látkami, požiar, ale aj poškodenie zdravia alebo smrť. Štatisticky sa jedná o veľmi málo pravdepodobné situácie, ktoré je možné minimalizovať až vylúčiť dodržiavaním technologických postupov a bezpečnostných opatrení pri výstavbe ako aj konkrétnych prevádzkových predpisov.
Priame zdravotné riziká počas prevádzky budú znášať len pracovníci prevádzky. Vzhľadom na charakter činnosti a na podmienku plnenia prísnych hygienických predpisov riziká sú minimálne.
Zdravotné riziko s možným širším záberom nie je reálne.

Navrhovaná prevádzka z hľadiska zostatkových rizík vyhovuje požiadavkám bezpečnosti práce. Pre znižovanie uvedených rizík je potrebné dodržiavať základné požiadavky bezpečnosti práce, a používať osobné ochranné pracovné pomôcky.

4. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Pre navrhovanú zmenu činnosti bude potrebné požiadať o povolenie zmeny stavby pred jej dokončením podľa § 68 ods. 1 stavebného zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov. Uvedené povolenie je v kompetencii obecného úradu Bánovce nad Ondavou.
Pre navrhovanú zmenu činnosti bude taktiež potrebné požiadať Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy o vydanie súhlasu na vybudovanie nádrže znečisťujúcich látok ešte pred vydaním stavebného povolenia na predmetnú stavbu.

5. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Posudzovaná zmena navrhovanej činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a kritériá uvedené v prílohe č. 13. a č. 14. predmetného zákona.

6. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ

6.1. GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Dotknutá lokalita sa nachádza na južnom okraji katastrálneho územia dotknutej obce Bánovce nad Ondavou. V rámci fyzicko-geografického členenia geomorfologických oblastí je posudzované územie zaradené do Alpsko-himalájskej sústavy, do podsústavy Panónska panva, do provincie východopanónska panva, subprovincia veľká dunajská panva, oblasť Východoslovenská nížina, celok Východoslovenská pahorkatina, podcelok Pozdišovský chrbát (Mazúr, Lukniš, 1986).

Sústava	Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť
Alpsko – himalájska	Karpaty	Západné Karpaty	Vnútorné Západné Karpaty	Slovenské rudohorie
				Fatransko-tatranská oblasť
				Slovenské stredohorie
				Lučenecko-košická zníženina
				Matransko-slanská oblasť
			Vonkajšie Západné Karpaty	Slovensko-moravské Karpaty
				Západné Beskydy
				Stredné Beskydy

				Východné Beskydy
				Podhôľno-magurská oblasť
		Východné Karpaty	Vnútorné Východné Karpaty	Vihorlatsko-gutinská oblasť
			Vonkajšie Východné Karpaty	Poloniny
				Nízke Beskydy
	Panónska panva	Západopanónska panva	Viedenská kotlina	Záhorská nížina
				Juhomoravská panva
			Malá Dunajská kotlina	Podunajská nížina
		Východopanónska panva	Veľká dunajská kotlina	Východoslovenská nížina

Povrch dotknutej lokality je rovinatý, prvotne ovplyvnený fluviálnou akumuláciou rieky Ondava, avšak v súčasnosti antropogénne zmenený. Nadmorská výška dotknutej lokality sa pohybuje okolo 118n.n.m..

6.2. HORNINOVÉ PROSTREDIE

Geologická stavba

Podľa regionálneho geologického členenia Slovenska patrí dotknuté územie do oblasti Vnútrohorských paniev a kotlín, do podoblasti východoslovenská panva, do časti Trebišovská panva.

Z geologického hľadiska je posudzovaná oblasť priraďovaná k neogénnym sedimentárnym panvám Vnútorných Západných Karpát. Východoslovenská nížina predstavuje intenzívne poklesávajúcu panvu vyplnenú neogénnymi a z časti i kvartérnymi sedimentmi. Jednotlivé tektonické kryhy tvoriace panvu nepoklesávajú rovnomerne, čoho výsledkom je vznik pahorkatinovej (Východoslovenská pahorkatina) a nížinnej časti (Východoslovenská rovina). Poklesy majú za následok aj vejárovitý tvar riečnej siete. Na tektonickej stavbe predneogénneho podložia Východoslovenskej nížiny sa popri vrásových a príkrovových štruktúrach výrazne uplatňujú zlomy, z nich najvýznamnejšie sú tie, ktoré vymedzujú východoslovenský blok hlbokej stavby. V molasovej panve sú najvýznamnejšie zlomy smeru SZ – JV, ktoré vytvárajú sústavu hrastí a prepadlín. Tieto zlomy sú synsedimentárne voči bádenu a sarmatu. Priečne zlomy sú menej výrazné a v štruktúrnom pláne sú značne potlačené zlomami SZ smeru.

Neogénnu výplň východoslovenskej panvy tvorí hlavne molasa. Litostratigrafické jednotky zastupujú celé obdobie bádenu, nižnohrabovské súvrstvie – spodný báden, vranovské súvrstvie – stredný báden, lastomírske a klčovské súvrstvie – vrchný báden. Stretavské, kochanovské, tokajské a ptrukšianske súvrstvia zastupujú na území okresu sedimenty sarmatu, panón zastupuje sečovské a senianske súvrstvie, najvyššie neogénne molasové sedimenty predstavuje pliocénne čečehovské súvrstvie.

Geologické a geomorfologické procesy vytvorili počas kvartéru široké fluviálne roviny, sformovali depresie a prepadliny vyplnené mocným súvrstvím fluviálnych a čiastočne proluviálnych sedimentov, ktoré dosahujú hrúbku až 80 m. Okraj Východoslovenskej nížiny lemujú široko rozvinuté periglaciálne kužele a plášte delúvií. Neotektonické, výrazné štruktúry v rovine a podhorský stupeň vrchov, pokrývajú súvrstvia eolických spraší, sprašovité (eolickodeluviálne) sedimenty a zvyšky terasových akumulácií.

Priamo v posudzovanom území vystupujú hlavne jednotky kvartéru. Ide predovšetkým o eolické sedimenty – spraše a jemnopiesčité spraše, vápnité a sprašovité hliny. V blízkom okolí sú to aj fluviálne sedimenty - prevažne nivné humózne hliny alebo hlinito-piesčité až štrkovito-piesčité hliny dolinných nív a piesky, piesčité štrky až piesky v terasách bez pokryvu, alebo s pokryvom spraší, sprašových hlín alebo svahovín.

Inžinierskogeologické pomery

Podľa inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (Hrašna, M., Klukanová, A., in Atlas krajiny SR, 2002) do regiónu tektonických depresií, subregiónu s neogénnym podkladom. Územie spadá do rajónu údolných riečnych náplavov, ktorý tvoria striedajúce sa vrstvy štrkovitých a jemnozrnných zemín, jeho blízke okolie aj do rajónu eolických pieskov na údolných riečnych náplavoch.

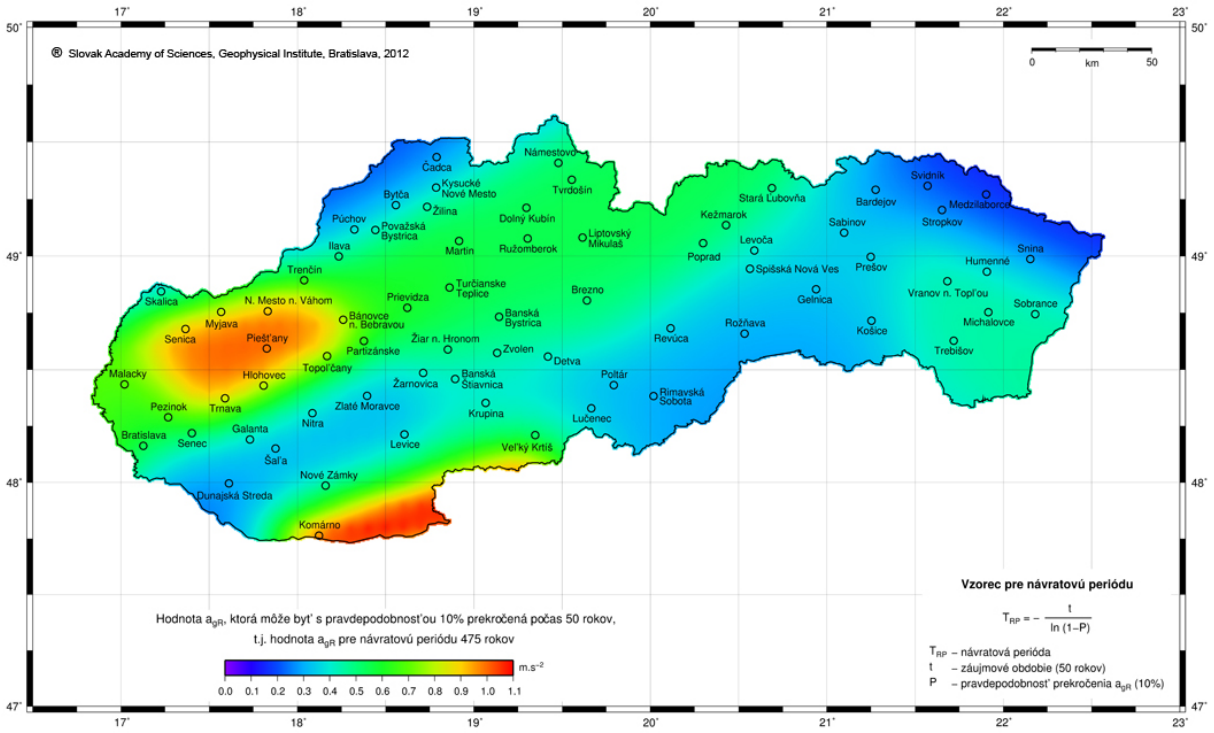
Základová pôda je tvorená z vrchnej časti navážkami. Navážky dosahujú na pozemku hrúbku 1 až 4 m. Zložené sú zo zmesi tehál, betónových blokov stavebného odpadu a zeminy. Navážky sú kypré. Prirodzené podložie je tvorené z vrchnej časti sprašovitými ílmi. Zeminy sú pevnej konzistencie. Vlhkosť zemín je cca 18 až 19 %. V zmysle STN 72 1001 sú zaraďované do triedy F6 CL – íl s nízkou plasticitou. Pod vrstvou sprašovitých zemín sa nachádzajú fluviálne sedimenty z vrchnej časti jemnozrrné zeminy a v spodnej časti od cca 8 m pod terénom piesčité až štrkovité. Štrky sú prevažne jemnozrnné až strednozrnné, dobre zrnené až s prímesou jemnozrnnej zeminy. Štrky sú prevažne stredne uľahlé až uľahlé (na základe vrtného odporu).

Geodynamické javy

Z exogénnych geodynamických javov sa v širšom záujmovom území vyskytujú erózne javy a konzistenčné zmeny jemnozrnných zemín (presadanie). Svahové gravitačné pohyby sa v území prakticky neuplatňujú. Veterná erózia sa môže uplatniť len v minimálnej miere, a to lokálne a v mimo vegetačnom období. Erózna činnosť tokov v blízkom okolí sa prejavuje iba v menšej miere. Významné sú antropogénne procesy, ktoré môžu výrazne formovať krajinu. Z hľadiska stability je posudzované územie stabilné, bez zosuvov.
Z endogénnych geodynamických javov sa na území môžu uplatňovať len seizmické pohyby. Z hľadiska neotektoniky je posudzované územie lokalizované v negatívnej jednotke východoslovenskej panvy, pričom v území sa prejavuje malý tektonický zdvih. Dotknuté územie sa nachádza v oblasti s maximálnou očakávanou intenzitou seizmického ohrozenia 5° EMS 98 (Klukanová et al. 2002, Atlas krajiny SR).

Výsledné hodnoty charakteristík seizmického ohrozenia pre územie Slovenska ovplyvňujú údaje o zemetraseniach z ohniskových zón na našom území a tiež v okolitých štátoch. Nová aktuálna mapa seizmického ohrozenia územia Slovenska v hodnotách špičkového zrýchlenia vypracovaná Geofyzikálnym ústavom SAV v r. 2012 je aj súčasťou aktualizovanej STN EN 1998-1/NA/Z2.

Seizmická kategória podložia na lokalite je v zmysle STN EN 1998-1/NA/2: **C kategória** podložia. Základné seizmické zrýchlenie je = **0,40 m.s^{-2}.** Pre budovy so súčiniteľom významnosti g1 = 1,0 bude návrhové seizmické zrýchlenie a_g po zohľadnení koeficientu *S* nasledovné:
Kategória podložia C: a_g = 0,7875 m.s^{-2} (Zavadiak s.r.o., Inžinierskogeologický prieskum „PL Bánovce nad Ondavou“, Moravany, máj 2020, príloha 4 zámeru)

Radónové riziko

Stupeň radónového rizika a jeho vnikanie do objektov je závislé od objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a od štruktúrno-mechanických vlastností základových pôd, pričom rýchlejšie uniká z horninového podložia v suchšom a teplejšom počasí. Polčas rozpadu ^{222}Rn je 3,82 dňa, pričom vznikajú hlavne izotopy Po a Bi, ktoré sú kovového charakteru a absorbovaním sa na prašné častice môžu byť človekom vdychované a môžu mať aj karcinogénne účinky. Hodnotené územie patrí podľa mapy radónového rizika SR (Čížek, P., Smolárová, H., Gluch, A. in Atlas krajiny SR 2002) medzi územia s nízkym radónovým rizikom.

Ložiská nerastných surovín

V dotknutom území sa staré banské diela nenachádzajú. Podľa oznámenie štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave sú v dotknutom území evidované výhradné ložiská: „Bánovce nad Ondavou, gazolín“ (21), určený dobývací priestor a chránené ložiskové územie, ktoré ťaží NAFTA a.s., Bratislava, „Bánovce nad Ondavou, horľavý zemný plyn“ (84), určený dobývací priestor a chránené ložiskové územie, ktoré ťaží NAFTA a.s., Bratislava a „Lastomír, horľavý zemný plyn“(862), chránené ložiskové územie, ktoré chráni NAFTA a.s., Bratislava, v dotknutom území je určené prieskumné územie Pavlovce nad Uhom, horľavý zemný plyn, určené pre Slovakian Horizon Energy, s.r.o., Bratislava do 03.10.2029. V blízkosti sa nachádza aj nachádza ložisko tehliarskych surovín Bánovce nad Ondavou - Bracovce.

6.3. PÔDNE POMERY

Pôdy priamo posudzovaného areálu tvoria prakticky výlučne antrozeme. V okolí areálu sa vyskytujú černozeme hnedozemné a západne od posudzovaného areálu aj hnedozeme pseudoglejové a fluvizeme glejové.

Černozeme patria medzi najúrodnejšie pôdy okresu. Vyskytujú sa na sprašových pokryvoch Východoslovenskej nížiny, priamo v okolí posudzovaného územia. Z hľadiska typologicko - produkčnej kategorizácie patria do kategórie O3. Produkčný potenciál je 76 bodov (v 100 bodovej stupnici). Ide o pôdy hlboké, bez skeletu. Sú to stredne ťažké pôdy. Voči chemickej degradácii sú relatívne odolné a sú relatívne náchylné na zhutnenie.

Hnedozeme sú najvyužívanejšími poľnohospodárskymi pôdami. Sú to úrodné pôdy, vyhovujúce širokému spektru poľnohospodárskych plodín. Z hľadiska typologicko - produkčnej kategorizácie patria do kategórie O4 (vysoko produkčné orné pôdy až menej produkčné trvalé trávne porasty), produkčný potenciál je 67 bodov (v 100 bodovej stupnici). Sú to pôdy hlboké, ťažké, bez skeletu.

Fluvizeme sú zrnitostne značne variabilné, pôdna reakcia slabo kyslá, prevažne hlboké ale aj stredne hlboké, alebo plytké pôdy s rôznym obsahom skeletu, vyskytujúce sa v nivách vodných tokov. Do pôdneho typu fluvizem zaraďujeme pôdy z hľadiska kvality aj úrodnosti veľmi heterogénne, pričom ich vlastnosti závisia od zrnitosti, obsahu skeletu a stupňa zamokrenia. V blízkosti posudzovaného územia sa fluvizeme vyskytujú ako glejové. Ide o pôdy bez skeletu, hlboké a veľmi ťažké pôdy. Fluvizeme sú pôdy nachádzajúce sa výlučne na rovinách a preto nie sú erózne ohrozené. Z hľadiska typologicko - produkčnej kategorizácie patria do kategórie OT1. produkčný potenciál je 63 bodov (v 100 bodovej stupnici).

Podľa zákona č. 220/2004 Z.z. sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny. Na dotknutom území sa nevyskytuje poľnohospodárska pôda. Pôdy v blízkom okolí sú zaradené do 5. skupiny (0341002), 6.skupiny (0351203) a do 7.skupiny (0313004).

6.4. KLIMATICKÉ POMERY

Podľa klimatického členenia SR patrí posudzované územie do mierneho podnebného pásma. Z hľadiska klimatických typov leží obec Bánovce nad Ondavou v území s prevažne nížinným typom klímy s miernou intenzitou teplôt. Podľa Končekovej klimatickej klasifikácie je možné na území Slovenska rozlíšiť 3 klimatické oblasti, ktoré sa ďalej delia na okrsky. Posudzované územie patrí do teplej klimatickej oblasti, okrsok T3 teplý, suchý s chladnou zimou.

Teploty

Priemerná ročná teplota v danom regióne dosahuje 8 - 9 °C. Najteplejšie mesiace sú júl a august, kedy priemerné denné maximum dosahuje 26 °C. Najchladnejším mesiacom je január, kedy sa priemerná minimálna teplota pohybuje na úrovni -3°C, teplota počas studených nocí klesne na – 10 °C. Vykurovacie obdobie trvá v danej oblasti 218 dní. V nasledovnom prehľade sú uvedené priemerné mesačné teploty vzduchu za posledné roky:

Tabuľka: Priemerné mesačné teploty vzduchu v °C zo stanice (Michalovce)

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2019	-2,1	2,7	7,8	12,4	14,1	22,9	20,5	22,1	16,6	11,4	8,7	2,9
2020	-0,9	3,5	6,5	11,4	13,2	19,9	20,7	21,8	16,9	11,4	4,9	3,6
2021	0,2	0,0	4,1	8,0	14,0	21,5	23,2	18,9	14,9	8,3	4,7	0,1
2022	-1,1	2,3	4,7	8,6	16,5	21,7	22,4	23,4	14,9	11,6	4,3	1,5
2023	3,8	1,4	6,0	9,3	15,5	18,7	21,3	22,1	18,6	12,4	5,0	1,1
2024	-1,2	6,4	8,7	12,4	17,1	20,8	-	-	-	-	-	-

Zdroj: www.shmu.sk

Ročný chod oblačnosti je charakterizovaný maximom v decembri (73%) a minimom v mesiacoch júl až september (46-54%). Veľký počet dní s dostatočným až silným prúdením umožňuje rozptyl oblačnosti, ale neumožňuje častý vývoj inverzie teploty, ktorá podmieňuje vznik hmiel a oblačnosti z hmly. Najväčší počet hodín slnečného svitu je v júni, najmenší v decembri. Priemerná oblačnosť dosahuje okolo 58%, jasných dní je v priemere 46 za rok a zamračených 115. Priemerný ročný počet dní s hmlou (dohľadnosť menšia ako 1 km) je cca 36, pričom najviac hmlistých dní je v decembri a najmenej v júli.

Zrážky

Ročný úhrn zrážok v záujmovom území sa zvyčajne pohybuje v rozmedzí 550 - 700 mm. V extrémne vlhkých rokoch môže prekročiť 900 mm. Počas roka spadne najviac
zrážok v lete (mesiace jún a júl, čiastočne august) a najmenej v zime (mesiace január a február, čiastočne tiež marec). Absolútne mesačné maximum v období pozorovania 1951 – 2000 bolo 200 až 250 mm, a absolútne denné maximum bolo na meteorologickej stanici 67,0 mm. Maximum snehovej prikrývky priemerne 20 až 30 cm. Počet dní so snehovou pokrývkou dosahuje dĺžku 60 – 70 dní.

Tabuľka: Priemerné mesačné úhrny atmosférických zrážok v mm (Michalovce)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2019	58,0	10,0	19,0	71,0	129,0	98,0	71,0	76,0	38,0	32,0	98,0	54,0
2020	23,0	48,0	32,0	21,0	57,0	168,0	80,0	62,0	60,0	95,0	26,0	56,0

2021	85,0	62,0	11,0	52,0	65,0	20,0	82,0	92,0	32,0	1,0	70,0	48,0
2022	16,8	18,8	42,6	37,8	28,0	24,7	25,4	22,0	145,0	11,0	19,3	99,3
2023	75,0	76,7	86,9	68,7	34,5	72,4	105	119	60,1	65,7	116,5	56,2
2024	51,0	20,1	23,5	39,3	63,1	113,9	-	-	-	-	-	-

Zdroj: www.shmu.sk,

Z hľadiska výskytu hmiel patrí predmetné územie do oblasti nížin so zníženým výskytom hmiel s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 20 do 45 dní.

Veternosť

Usporiadanie pohorí na celom východnom Slovensku spôsobuje, že na Východoslovenskej nížine je rýchlosť vetra najvyššia zvyčajne z prevládajúcich smerov t.j. severného či severozápadného, s priemernou rýchlosťou 3,8 $m.s^{-1}$. Smery vetra s južnou zložkou majú v južnej polovici územia o 2 $m.s^{-1}$ nižšiu rýchlosť, v severnej o 1 až 1,5 $m.s^{-1}$. Priemerná rýchlosť vetra, vrátane bezvetria je na nížine pomerne nízka 2,3 až 2,8 $m.s^{-1}$. Najvyššie rýchlosti sú dosahované začiatkom jari (3 až 3,3 $m.s^{-1}$), najnižšie na jeseň 2,0 až 2,2 $m.s^{-1}$.

Znečistenie ovzdušia

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. Ochranu ovzdušia upravuje zákon NR SR č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov. Kritéria kvality ovzdušia sú uvedené vo vyhláške MŽP SR č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia. Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia na Slovensku sú výsledky meraní koncentrácii znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje Slovensky hydrometeorologicky ústav na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO). Na monitorovanie lokálneho znečistenia ovzdušia bolo na území SR rozmiestnených 37 automatických monitorovacích staníc, z ktorých väčšina monitorovala základné znečisťujúce látky (SO_2, NO_2, NO_X, PM_{10}, $PM_{2,5}$). Takáto stanica sa nachádza v Strážskom, ktorá ale monitoruje iba znečistenie PM_{10} a $PM_{2,5}$ a v Trebišove, ktorá monitoruje aj NO_2. V roku 2023 neboli na uvedených staniciach limitné hodnoty pre sledované ukazovatele prekročené.

SHMÚ každoročne na základe monitorovania znečistenia ovzdušia (za obdobie dlhšie ako jeden rok) navrhuje zoznam rizikových obcí (obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia) určených metódou integrovaného posúdenia. Posudzovaná obec nebola pre rok 2024 zaradená do zoznamu rizikových obcí z hľadiska kvality ovzdušia.

6.5. HYDROLOGICKÉ POMERY

Povrchové vody

Z hydrologického hľadiska patrí posudzované územie do povodia Bodrogu (číslo hydrologického poradia 4-30) a základného povodia Ondava od ústia Tople po sútok s Latoricou (4-30-10).

Priamo v posudzovanom území sa nenachádza žiadny vodný tok, Širšie okolie posudzovaného územia je husto popretkávané sieťou hydromeliorizačných kanálov (kanál Koziareň, Brehovský kanál, kanál Sadenec). Západne od posudzovaného územia preteká významný tok Ondava a východne preteká tok Dolná Duša.
Ondava prostredníctvom svojich prítokov (Topľa a iných) odvodňuje územie okresov Bardejov (väčšina územia), Svidník, Stropkov, Vranov nad Topľou, Medzilaborce (juhozápadná časť), Humenné (západná časť), Michalovce (najzápadnejší pás územia) a Trebišov (sever územia). Spoločne s ľavostrannou Latoricou vytvára rieku Bodrog, ich sútokom pri obci Zemplín v nadmorskej výške 94,5 m n. m.. Podľa dĺžky je 8. najdlhšou riekou Slovenska.
V zmysle Vodného plánu Slovenska (aktualizácia 2022) sú v blízkosti posudzovaného územia evidované dva útvary povrchových vôd. Ide o úsek rieky Ondava v blízkosti posudzovaného územia evidovaný ako útvar povrchových vôd (SKB0006) ako aj tok Dolná duša (SKB0263).

Priamo na dotknutej lokalite sa nenachádza žiadna prirodzená stála vodná plocha.

Povrchové vody sa priamo v dotknutom území nevyskytujú a posudzovanom území nie je kvalita povrchových vôd monitorovaná. Z hydrologického hľadiska patrí územie do povodia Ondavy. Pri povrchových vodách sa hodnotí ekologický a chemický stav a kvalita vody (Vodný plán Slovenska, aktualizácia 2020). Do hodnotenia ekologického stavu patria:

- biologické prvky kvality (BPK): bentické bezstavovce; fytobentos a makrofyty; fytoplanktón; ryby
- fyzikálno-chemické prvky kvality (FCHPK): všeobecné FCH ukazovatele; 26 škodlivých a obzvlášť škodlivých látok relevantných pre SR
- hydromorfologické prvky kvality (HMPK)

Výsledné hodnotenie sa určuje v piatich triedach kvality: veľmi dobrý (1), dobrý (2), priemerný (3), zlý (4), veľmi zlý (5). Pri chemickom stave sa hodnotia prioritné látky a nebezpečné látky. Výsledky hodnotenia sa kategorizujú v dvoch triedach: dosahuje (D) a nedosahuje (ND) dobrý chemický stav.

Tab.: Ekologický a chemický stav útvarov povrchových vôd v blízkosti posudzovaného územia

Kód vodného útvaru	Názov vodného útvaru	Od rkm	Do rkm	Ekologický stav	Chemický stav
SKB0006	Ondava	56,80	0,00	3	ND
SKB0263	Dolná Duša	28,90	0,00	3	ND

Zdroj: Vodný plán Slovenska (aktualizácia 2022).

Podzemné vody

V zmysle Vodného plánu Slovenska (aktualizácia 2022) patrí posudzované územie do útvaru podzemných vôd v predkvartérnych horninách SK2005800P - Medzizrnové podzemné vody Východoslovenskej panvy (plocha 2299,046 km^2), v ktorom prevláda medzizrnová priepustnosť. Z hľadiska príslušnosti k útvarom podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch patrí posudzované územie do cezhraničného útvaru SK1001500P – Medzizrnové podzemné

vody kvartérnych náplavov Bodrogu, Latorice, dolného toku Ondavy, dolného toku Laborca a ich prítokov (plocha 1470,868 km^2).
Z hydrogeologického hľadiska sú najvýznamnejším útvarom v okolí hodnoteného územia riečne štrkopieskové sedimenty údolnej nivy Ondavy a priľahlých nižších riečnych akumulačných terás, ktoré spolu tvoria jednu hydrogeologickú jednotku v zmysle hydrogeologickej rajonizácie Q106- kvartér Ondavy a Tople od Slovenskej Kajne po Trebišov. Najvýznamnejšie zásoby podzemných vôd sa nachádzajú v kvartérnych sedimentoch. Vyskytujú sa tu hlavne fluviálne sedimenty, ktoré sú hodnotené ako dosť silne priepustné až silne priepustné a z hydrogeologického hľadiska sú najpriaznivejšie. V riečnych náplavoch Východoslovenskej nížiny, v štrkoch a pieskoch tokov Ondavy sa nachádzajú najväčšie využiteľné množstvá podzemných vôd v rámci hydrogeologického rajónu. Ich hydrogeologický význam je podmienený geomorfologickým vývojom údolia vodných tokov a zvodnením ich sedimentov. Akumulácie podzemných vôd sú viazané hlavne na kvartérne piesčité alebo štrkovité usadeniny hlavne v blízkosti povrchových tokov. Celé hodnotené územie sa vyznačuje vysokou mierou prietočnosti a hydrogeologickej produktivity ($T=1.10^{-3} – 1.10^{-2}$ $m^2.s^{-1}$) (Malík P. at al., In: Atlas krajiny SR, 2002).

Kvartérny útvar podzemnej vody SK1001500P – Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Bodrogu, Latorice, dolného toku Ondavy, dolného toku Laborca a ich prítokov vykazuje zlý chemický stav podzemných vôd. Naopak, podľa vodného plánu Slovenska (2009,2015, aktualizácia 2020) útvar podzemných vôd v predkvartérnych horninách SK2005800P - Medzizrnové podzemné vody Východoslovenskej panvy vykazuje dobrý chemický stav.

V hodnotenom území a v jeho širšom okolí sa nevyskytujú žiadne významné pramene, pramenné oblasti, termálne ani minerálne pramene. Posudzované územie neleží v žiadnom vyhlásenom vodohospodársky chránenom území.

6.6. BIOTICKÉ POMERY

Rastlinstvo
Študované územie fytogeograficky spadá do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu eupanónskej xerotermnej flóry okresu Východoslovenská nížina (Futák, J. in Atlas SSR, 1980). Podľa fytogeograficko - vegetačného členenia (Plesník in Atlas krajiny SSR, 2002) patrí dotknuté územie do dubovej zóny, nížinnej podzóny, do rovinnej oblasti Ondavskej nivy.

Potencionálna vegetácia
V riešenom území môžeme rozlíšiť iba ruderálnu a umelo vysadenú vegetáciu v rámci areálu ale v širšom okolí posudzovanej lokality sa nachádza niekoľko samostatných typov vegetačnej pokrývky, ktorej priestorové rozmiestnenie ako aj kvalita sú ovplyvnené predovšetkým poľnohospodárskou činnosťou. Rekonštruovaná prirodzená vegetácia (Atlas krajiny SR, 2002)

je taká, ktorá by sa v študovanom území vyvinula, ak by na krajinu nepôsobil človek. Tvorili by ju hlavne nasledujúce jednotky:

- Lužné lesy nížinné (*Ulmenion)* - Jednotka zahrňuje vlhkomilné a čiastočne mezohygrofilné lesy na aluviálnych naplaveninách pozdĺž vodných tokov. Viažu sa na vyššie a relatívne suchšie polohy údolných nív, najmä v nížinách, kde ich ovplyvňujú periodicky sa opakujúce povrchové záplavy alebo kolísajúca hladina podzemnej vody. V stromovom poschodí sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny, napr. jaseň úzkolistý podunajský (*Fraxinus angustifolia*, subsp. *danubialis*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), ale aj niektoré dreviny mäkkých lužných lesov, napr. topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*) i rozličné druhy vŕb (*Salix*). Krovinné poschodie je väčšinou dobre vyvinuté a vyznačuje sa vysokou pokryvnosťou. Bežnými druhmi sú svíb krvavý (*Swida sanguinea*), svíb južný (*Swida australis*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*). Bylinné poschodie je podstatne bohatšie a druhovo pestrejšie ako vo vŕbovo-topoľových lesoch, mnoho eutrofných a mezotrofných bylín tu má optimálne rastové podmienky. Z bylinných druhov sú bežné ostrica ostrá (*Carex acutiformis*), ostrica predĺžená (*Carex elongata*), ostrica pobrežná (*Carex riparia*), mrvica lesná (*Brachypodium sylvaticum*), blyskáč cibuľkatý (*Ficaria bulbifera*), vlkovec obyčajný (*Aristolochia clematitis*), konvalinka voňavá (*Convallaria majalis*), hluchavka škvrnitá (*Lamium maculatum*), cesnak medvedí (*Allium ursinum*).
- nížinné hygrofilné dubovo-hrabové lesy *(Quercorobori – Carpinenion betuli*) - Jednotka zahrňuje zmiešané listnaté lesy na sprašových pahorkatinách a v kotlinách južného Slovenska, ale vyskytuje sa najmä na Východoslovenskej pahorkatine. Sú to spoločenstvá dubovo – hrabových lesov v najteplejších oblastiach Slovenska alebo v teplejších kotlinách so zvýšenou kontinentalitou. Stromové poschodie tvorí najmä dominantný dub letný (*Quercus robur*), na prechode do chladnejších polôh pristupuje aj dub zimný (*Quercus petraea*), hojné sú aj javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), hrab obyčajný (*Carpinusbetulus*), lipa malolistá (*Tiliacordata*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*).Krovinné poschodie je bohaté, vyskytujú sa v ňom najmä druhy zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), trnka (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*), kalina siripútková (*Viburnum lantana*). V bylinnom poschodí sú časté druhy mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*), zimozeleň menšia (*Vinca minor*), chochlačka dutá (*Corydalis cava*), bolehlav škvrnitý (*Conium maculatum*), chlpaňa hájna pravá (*Luzula luzuloides*, subsp. *luzuloides*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), ranostajovec širokolístkový (*Securigera elegans*), hviezdica veľkokvetá (*Stellaria holostea*).

Reálna vegetácia

Vegetácia, vyskytujúca sa v súčasnosti v posudzovanom území a v jeho blízkom okolí je na prevažnej väčšine plochy podstatne odlišná od pôvodnej vegetácie. Posudzované územie predstavuje skladový areál s umelo vysadenou vegetáciu drevín a kríkov, resp. opravené a kosené trávnaté plochy. Vzrastlá zeleň sa vyskytuje aj popri okraji ciest a reprezentuje ju

hlavne nelesná drevinová vegetácia. Ide hlavne o rozptýlenú vegetáciu medzí a remízok a líniovú nelesnú vegetáciu pozdĺž komunikácii. Medze sú prevažujúcim typom nelesnej drevinovej vegetácie. Druhové zloženie medzí je značne ovplyvnené ich šírkou a zapojenosťou drevinného porastu. Častým druhom v stromovom poschodí je topoľ (*Populus* sp.) agát biely (*Robinia pseudacacia*), časté sú aj orech kráľovský (*Juglans regia*) čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*) a slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*). V krovinnom poschodí je častá ruža šípová (*Rosa canina* agg.), ruža galská (*Rosa gallica*) drieň obyčajný (*Cornus mas*), slivka trnková (*Prunus spinosa*) a na vlhších stanovištiach aj baza čierna (*Sambucus nigra*).
Ruderálna vegetácia je zastúpená najmä nitrofilnou a teplomilnou vegetáciou mimo sídiel. V území sa vyskytujú v poslednom období aj rýchlo sa šíriace nepôvodné druhy rastlín, najmä pozdĺž koridorov prírodného a antropogénneho charakteru. Vytláčajú konkurenčne slabšie, ale pôvodné domáce druhy.

Fauna

Podľa zoogeografického členenia Slovenska patrí územie v rámci terrestrického biocyklu do panónskeho úseku provincie stepí. V rámci limnického biocyklu patrí do pontokaspickej provincie, do potiského okresu do latorickej časti.
Na dotknutom území sa v dôsledku urbanizačného tlaku nezachovali pôvodné biotopy. Prevažujúcim biotopom je biotop aglomerovaných obcí a biotopy veľkoblokových polí. V širšom zázemí dotknutého územia sú za najvýznamnejšie považované biotopy lužných lesov v nive Ondavy a miestne kanály s brehovými porastmi.
Zoocenózy orných pôd - orné pôdy sú druhotné stanovištia vytvorené človekom, s podobnými ekologickými podmienkami ako lúky a pasienky (slnečné žiarenie, zrážky, vietor, kolísanie vlhkosti a teploty). Okrem toho však zoocenózy orných pôd musia byť prispôsobené i rôznym agrotechnickým zásahom (orba, žatva, používanie agrochemikálií) a preto sa v týchto biotopoch udržali iba značne prispôsobivé druhy. Druhovo sú tieto biocenózy veľmi chudobné, ale niektoré druhy bývajú veľmi hojne zastúpené. Zloženie zoocenóz závisí aj od druhu kultúry, pretože každá poľnohospodárska kultúra viaže na seba určité druhy. Z bezstavovcov bývajú zastúpené, napr. rôzne pôdne dážďovky, mnohonôžky a stonožky, pavúky, chrobáky, roztoče, cikády, bzdochy, blanokrídlovce, najmä včely a čmele, dvojkrídlovce, motýle
a slizniaky. Zo stavovcov žije v týchto biotopoch pomerne málo druhov, napr. ropucha obyčajná (*Bufo bufo*) a ropucha zelená (*Bufo viridis*), z vtákov zriedkavo jarabica poľná (*Perdix perdix*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), z menších cicavcov, napr. krt obyčajný (*Talpa europaea*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), chrček roľný (*Cricetus cricetus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*).

Chránené, vzácne a ohrozené druhy a biotopy

V širšom okolí tvoria charakteristickú zložku krajiny biotopy poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, dopravné línie a plochy. Takéto typy biotopov charakterizuje prevaha spevnených plôch, rôznych skládok materiálu, a možnosť kontaminácie pôdy a vegetácie rôznymi chemikáliami z výroby alebo dopravy. Vegetáciu týchto plôch tvorí väčšinou zruderalizovaná trávobylinná vegetácia, v lepšom prípade udržiavané trávniky s výsadbami drevín. Zo živočíchov sú pre priemyselné a skladové areály charakteristické niektoré drobné

hlodavce (myši, hraboše, potkany). Poľnohospodárske podniky osídľujú niektoré synantropné druhy vtákov a drobných cicavcov viazaných na blízkosť sýpok, hospodárskych zvierat a pod. Cesty tvoria migračnú bariéru pre všetky suchozemské stavovce okrem vtákov. Cesty mimo sídla majú často sprievodné líniové porasty. Porasty sú neudržiavané, napriek tomu tvoria migračný koridor pre niektoré druhy cicavcov (ježe, drobné hlodavce) ako aj stanovištia pre dravce a iné druhy vtákov.
Priamo v dotknutom území neboli žiadne osobitne chránené druhy rastlín, živočíchov ani biotopov evidované. Vzhľadom na charakter územia (skladový areál) nie je ani predpoklad ich zvýšeného výskytu

6.7. CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Na voľné plochy areálu sa vzťahuje základný 1. stupeň ochrany prírody v zmysle platnej legislatívy. Dotknuté územie nie je zasiahnuté či už maloplošnými alebo veľkoplošnými prvkami ochrany prírody a krajiny. Hodnotené územie sa nachádza v citlivých a zraniteľných oblastiach podľa Nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z. (Bánovce nad Ondavou SK0427522295).

Veľkoplošné chránené územia

Samotné posudzované územie priamo nezasahuje do žiadneho veľkoplošného chráneného územia a ani sa v jeho okolí žiadne nevyskytuje.

Maloplošné chránené územia

Do posudzovaného územia nezasahuje žiadne maloplošné chránené územie. V širšom okolí sa nachádzajú nasledovné maloplošné chránené územia:

- PR Oľchov – cca 0,9 km juhozápadne od posudzovaného územia. Rezervácia bola vyhlásená na ochranu zvyškov prirodzených porastov slatinného jelšového lesa "šúrskeho typu" na dolnom toku Ondavy s výskytom viacerých geograficky významných i vzácnych druhov na vedeckovýskumné a náučné ciele. Dôležitý biotop vtáctva.

Natura 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie. Hlavným cieľom vytvorenia sústavy je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre Európsku úniu ako celok. Uvedená sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov, vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Posudzovaná lokality nezasahuje do žiadneho územia európskeho významu a ani do žiadneho chráneného vtáčieho územia. V širšom okolí sa nachádza CHVÚ037 Ondavská rovina (cca 3,2km západne) a SKUEV0020 Bisce (4,2km západne).

Chránené vtáčie územie Ondavská rovina
Chránené vtáčie územie Ondavská rovina bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bocian biely (*Ciconia ciconia*), ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), ľabtuška lúčna (*Anthus pratensis*), orol kráľovský (*Aquila heliaca*), pipíška chochlatá (*Galerida cristata*), prepelica poľná (*Coturnixcoturnix*), pŕhľaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), sokol hároh (*Falco cherrug*), chriašteľ poľný (*Crex crex*) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Územie európskeho významu Bisce
Územie európskeho významu Bisce je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (91FO) a živočíšneho druhu európskeho významu: roháč obyčajný (*Lucanus cervus*). V roku 2007 vyhlásené ako prírodná rezervácia Bisce (výmera 28,01 ha).

Osobitne chránené druhy rastlín a živočíchov
Priamo v posudzovanom území neboli zaznamenané. Vzhľadom na charakter posudzovaného územia, nie je predpoklad výskytu chránených druhov rastlín a živočíchov.

Chránené stromy
V posudzovanej lokalite sa nenachádza žiadny chránený strom.

6.8. KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, SCENÉRIA

Štruktúra krajiny

Súčasná krajinná štruktúra odráža aktuálny stav využitia zeme v záujmovom území. Vyjadruje vzájomnú kombináciu súboru prvkov prírodného, poloprírodného (človekom pozmenené prvky krajinnej štruktúry) i umelého (človekom vytvorené prvky krajinnej štruktúry) charakteru. SKŠ je tvorená prvkami, ktoré pokrývajú zemský povrch, vzájomne sa neprekrývajú a na druhej strane v rámci mapy SKŠ by nemali byť biele plochy, nakoľko každý prvok zemského povrchu je pokrytý nejakým prvkom. Na základe zastúpenia a plošnej rozlohy jednotlivých prvkov súčasnej krajinnej štruktúry možno hodnotiť súčasný stav antropizácie územia (ľudského ovplyvnenia územia), či ide o územie prirodzené s vysokou krajinnoekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinnoekologickou hodnotou. V dôsledku rozvoja hospodárskych aktivít sa prirodzené ekosystémy záujmového územia postupne menili na poľnohospodárske a až umelé ekosystémy. Takto boli mnohé prirodzené reprezentatívne ekosystémy nielen pozmenené ale často aj zlikvidované.

Tabuľka:Zastúpenie druhov pozemkov v obci v roku 2023 (výmera v m^2)

Celková výmera územia obce	12 235 546
Poľnohospodárska pôda - spolu	10 491 058
Poľnohospodárska pôda - orná pôda	9 262 687
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica	0
Poľnohospodárska pôda - vinica	0

Poľnohospodárska pôda - záhrada	442 329
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad	0
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast	786 042
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	1 744 488
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok	32 017
Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha	315 510
Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie	888 644
Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha	508 317

zdroj:www.statistic.sk

V súčasnej krajinnej štruktúre dotknutého územia je vysokým percentom zastúpená orná pôda (85,7%), ktorá je charakterizovaná nízkym stupňom ekologickej stability. Vzhľadom na intenzívnu poľnohospodársku činnosť dominujú v štruktúre krajiny agrocenózy. V okolí dotknutého územia majú zastúpenie dopravná infraštruktúra (cesty, železnica), zastavané územia a územia poľnohospodárskej pôdy.

Scenéria krajiny

Hodnotenie krajinného obrazu a scenérie je veľmi subjektívne. Súvisí to predovšetkým s faktom, že ide o estetické a pocitové hodnotenie, ktoré jednoznačne závisí od jednotlivca a od jeho mnohých vlastností (napr.: nálada, vzdelanie, pohlavie a pod.). Pre charakterizovanie scenérie je najvhodnejším ukazovateľom reliéf a dominantné krajinné prvky. Dotknutá lokalita sa nachádza na okraji obce Bánovce nad Ondavou, v blízkosti železničnej stanice, na rovinatom území nivy Ondavy. Od severovýchodu až po sever dominuje scenérii v diaľke panoráma pohoria Vihorlatu. Zvyšným výhľadovým uhlom dominuje rovinatá krajina Východoslovenskej nížiny s prevahou ornej pôdy, rozčlenená cestnou infraštruktúrou, remízkami, lesmi a sídelnými útvarmi (obce Bánovce nad Ondavou, Laškovce a Ložín). Scenériu krajiny dotvára kulisa vzdušných elektrických vedení, skladových objektov, stožiarov a kostolných veží.

6.9. STABILITA KRAJINY

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými štrukturálnymi elementmi ÚSES sú biocentrá, biokoridory, interakčné prvky a genofondovo významné lokality. Biocentrá - predstavujú ekosystémy, alebo skupiny ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Biokoridory - predstavujú priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky.
Priamo posudzované územie nezasahuje do žiadneho prvku ÚSES. V širšom okolí sú vyčlenené nasledovné prvky ÚSES:

<u>Biocentrá</u>

Za biocentrum považujeme geoekosystém alebo skupinu geosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený

vývoj ich spoločenstiev. Ide teda o taký segment krajiny, ktorý svojou veľkosťou a stavom ekologických podmienok umožňuje trvalú existenciu druhov a spoločenstiev jej prirodzeného genofondu.

- Nadregionálne regionálne biocentrum Oľchov - Slatinný jelšový les ,,šúrskeho typu" asoc. (*Caricialogantae - Alnetum*) s výskytom viacerých geograficky významných vzácnych druhov, ktorý sa zachoval ako zvyšok pôvodne rozsiahlych lužných lesov na dolnom toku Ondavy.
- Miestne biocentrum Piesky - nachádza sa v strednej časti katastra a je tvorené zvyškom starého ovocného sadu s náletom pôvodných druhov drevín (jaseň, topoľ, vŕba, tŕnka, baza, čremcha, agát).
- Miestne biocentrum Kolesárka - nachádza sa v juhozápadnej časti územia katastra obce a tvorí ho zvyšok lesného porastu s pôvodným drevinovým zložením.

Biokoridory

Tvorí priestorovo prepojené súbory geoekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

- Biokoridor nadregionálneho významu Ondava. Biokoridor tvorí vlastný tok rieky a medzihrádzový priestor s brehovými porastmi, tvorenými predovšetkým nesúvislými viacradovými alejami vŕb a miestami i jeľšou lepkavou, v krovinnom poraste dominujú baza čierna (*Sambucusnigra*) a viaceré lianovité druhy, v južnej časti okresu pristupujú aj zvyšky pôvodných lužných lesov, aluviálnych lúk a močiarov, mŕtvych ramien a opustených a nevyužívaných poľnohospodárskych plôch.
- Miestny biokoridor Piesky - nachádza sa v blízkosti Ondavy, tvorený zachovalým porastom drevín.
- Miestny biokoridor Pažiť - tvorí vetrolam, ktorý sa tiahne od hospodárskeho dvora PD okolo melioračného kanála. Z jednej strany je tvorený náletovými drevinami (topoľ, agát, vŕba) a z druhej strany orechmi.
- Miestny biokoridor Kolesárka - tvorí súvislý zapojený porast drevín (topoľ, agát, vŕba), významné útočište pre vtáctvo.

Uvedené prvky územného systému ekologickej stability nezasahujú a ani nie sú v dotyku s hodnoteným územím navrhovanej činnosti.

6.10. OBYVATEĽSTVO

Demografické údaje

Posudzovaná lokalita je situovaná v okrajovej časti obce Bánovce nad Ondavou. Nasledujúci prehľad základných údajov a charakteristík obyvateľstva sa preto dotýka obce na katastrálnom území ktorej sa navrhovaná činnosť realizuje. Údaje sú uvedené podľa informácii získaných pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov, uskutočneného Štatistickým úradom Slovenskej republiky

v roku 2021 ako aj z údajov uverejnených na stránkach Štatistického úradu SR a na stránkach mesta.

Počet obyvateľov obce Bánovce nad Ondavou v posledných dekádach postupne kontinuálne klesá. Počet obyvateľov dosiahol k 1.6.2024 presne 703 obyvateľov, z čoho bolo 349 mužov a 354 žien.

Tab. Vývoj počtu obyvateľov Bánoviec nad Ondavou (zdroj: statistic.sk)

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet ob.	771	762	754	762	737	722	719	715	711	712	727
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet ob.	739	726	730	729	729	724	724	715	698	707	705

Nasledujúca tabuľka uvádza zloženie obyvateľstva obce podľa vekových skupín charakterizujúcich obyvateľstvo v predproduktívnom, produktívnom a poproduktívnom veku. Veková štruktúra obyvateľstva sa v posledných rokoch postupne mení. V Bánovciach nad Ondavou bol dlhodobo počet obyvateľov v predproduktívnom veku relatívne vyrovnaný s počtom obyvateľov v poproduktívnom veku. V poslednej dekáde ale postupne klesá, zatiaľ čo počet obyvateľov v poproduktívnom veku stúpa a v posledných rokoch už presiahol počet obyvateľov v predproduktívnom veku. Znamená to že obyvateľstvo obce postupne strane.

Tab: Zloženie obyvateľov podľa vekových skupín (www.statistic.sk)

Obec	veková skupina	1996	2000	2005	2010	2015	2020	2023
Bánovce nad Ondavou	0-14	145	131	128	100	106	102	110
	15-65	468	475	512	510	515	481	461
	65 a viac	138	138	122	101	109	132	134

Národnostná štruktúra nie je zvlášť komplikovaná. V obci majú najpočetnejšie zastúpenie občania slovenskej národnosti (97,27%). Obyvateľstvo iných národností je zastúpené minimálne, ich počet ale nedosahuje ani jedného percenta populácie. Národnostné zloženie obyvateľov ukazuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka: Národnostná štruktúra obyvateľov podľa SODB2021 (www.scitanie.sk)

	Bánovce nad Ondavou	
Národnosť	počet	%
slovenská	678	97,27
maďarská	2	0,29
rusínska	3	0,43
česká	1	0,14
ukrajinská	1	0,14
nezistená	12	1,72

Zloženie obyvateľov obce z hľadiska ich vierovyznania je pestrejšie. Medzi obyvateľmi obce dominuje katolícke vierovyznanie (50,07%), k reformovanej kresťanskej cirkvi sa hlási 15,93%

obyvateľov a 12,63% sa hlási ku gréckokatolíckej cirkvi. Náboženské vyznanie obyvateľov obce ukazuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka: Náboženské vyznanie obyvateľov podľa sčítania z roku 2021. (www.scitanie.sk)

Vierovyznanie	Bánovce nad Ondavou	
	počet	%
bez náboženského vyznania	52	7,46
Rímskokatolícka cirkev	349	50,07
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	55	7,89
Gréckokatolícka cirkev	88	12,63
Reformovaná kresťanská cirkev	111	15,93
Pravoslávna cirkev	17	2,44
Svedkovia Jehovovi	1	0,14
Iné	3	0,42
Nezistené	21	3,01

Z hľadiska najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Bánovciach nad Ondavou prevláda obyvateľstvo s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou (29,84%) a so stredným odborným vzdelaním bez maturity (23%). Obyvateľstvo podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Tab: Obyvateľstvo podľa dosiahnutého vzdelania (SODB 2021)

Vzdelanie \ Obec	Bánovce nad Ondavou	
	počet	%
bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	73	10,47
základné vzdelanie	95	13,63
stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity)	162	23,24
úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	208	29,84
vyššie odborné vzdelanie	25	3,59
vysokoškolské vzdelanie	108	15,49
bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	6	0,86
nezistené	20	2,87

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je ovplyvňovaný rôznymi faktormi. Medzi hlavné faktory patrí kvalita životného prostredia, ekonomická a sociálna situácia, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti a výživové návyky. Vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva sa odhaduje na 15 – 20%. Určenie podielu kontaminácie životného prostredia na vývoj zdravotného stavu však nie je jednoduché. Pohoda a kvalita života sú atribúty života človeka, spojené s objektívnymi javmi vonkajšieho prostredia ľudí a zároveň aj so subjektívnymi javmi ich „vnútorného prostredia“, charakterizovaného ich zdravotným stavom a psychikou.

Základným ukazovateľom životných podmienok je stredná dĺžka života. Priemerná stredná dĺžka života pri narodení v SR bola v roku 2023 78,18 roka (ženy 81,35; muži 74,73) a v Košickom kraji bola v roku 2023 u mužov 72,03 a u žien 78,99.

Vo všeobecnosti sa uvádza, že prostredie je determinantom zdravia, z ktorého najznámejšiu skupinu tvoria determinanty demografické a biologické (vek, pohlavie, národnosť a iné), socio – ekonomické (životný štýl, vzdelanie, zamestnanie, sociálne kontakty a iné), prostredie (životné a pracovné) a zdravotníctvo.
Zdravotný stav obyvateľstva je v rámci základného štatistického sledovania ochorení v SR sledovaný na úrovni okresov. Dotknuté územie patrí k okresu Michalovce.

Tabuľka: Najčastejšie príčiny smrti v okrese Michalovce za rok 2023

MKCH	Príčina úmrtia	Spolu	Muži	ženy
I.	Infekčné a parazitárne choroby	16	10	6
II.	Nádory	265	157	108
III.	Choroby krvi a krvotvorných orgánov	1	1	0
IV.	Choroby žliaz s vnútorným vylučovaním, výživy a premeny látok	16	5	11
V.	Duševné poruchy a poruchy správania	14	7	7
VI.	Choroby nervového systému	24	13	11
IX.	Choroby obehovej sústavy	441	204	237
X.	Choroby dýchacej sústavy	105	50	55
XI.	Choroby tráviacej sústavy	50	29	21
XIII.	Choroby svalovej a kostrovej sústavy	2	2	0
XIV.	Choroby močovej a pohlavnej sústavy	31	10	21
XV.	Ťarchavosť, pôrod a popôrodie	0	0	0
XVI.	Niektoré choroby vznikajúce v perinatálnej perióde	3	2	1
XVII.	Vrodené chyby, deformácie a chromozómové anomálie	4	0	4
XVIII.	Subj. a obj.príznaky a abn. klinické a lab. nálezy	39	30	9
XX.	Vonkajšie príčiny chorobnosti a úmrtnosti	50	36	14
XI.	Kódy na osobitné účely (COVID-19)	7	5	2
Spolu		1068	561	507

V okrese Michalovce rovnako u mužov ako aj u žien prevládajú choroby obehovej sústavy a z nich najpočetnejšiu skupinu u oboch pohlaví tvorí chronická ischemická choroba srdca. Druhú najpočetnejšiu skupinu príčin úmrtia tvoria u oboch pohlaví nádorové ochorenia. Osobitnú skupinu tvoria úmrtia v súvislosti s pandémiou COVID-19 počas roku 2021, kedy sa táto príčina úmrtí stala tretia najčastejšia po chorobách obehovej sústavy.

Sídla

Obec Bánovce nad Ondavou leží na juhu východného Slovenska v Košickom samosprávnom kraji v okrese Michalovce v historickom regióne Zemplín.

História obce, kultúrne a historické pamiatky a pamätihodnosti

Osídlenie je doložené pohrebiskom skupiny východoslovenskej mohylovej kultúry z konca eneolitu a začiatku doby bronzovej, sídliskové nálezy sú z obdobia keltsko dáckeho a slovanského osídlenia. Najstaršie písomné zmienky o obci sú v listine jágerskej kapituly z roku 1329.

Vznik Bánoviec však súvisel so staršou zaniknutou osadou Kupona, ktorá ležala na pravom brehu Ondavy. Na mieste dnešnej obce bol pravdepodobne majer, kam chodievali obyvatelia

Kupony pracovať, ale nakoniec sa tu natrvalo usadili, nakoľko im Ondava rozvodňovaním robila veľké škody. To bolo aj príčinou neskoršieho zániku osady, len starý zvon z kuponskej kaplnky bol potom umiestnený v bánovskej zvonici.

Bánovce nad Ondavou sa postupne uvádzajú ako Banoch /1342/, Banowsze /1773/, Bánovce /1920/ a od r.1927 Bánovce nad Ondavou.

V 50.rokoch 15.storočia zasiahlo celý Zemplín bratrícke hnutie. Osobitné postavenie mala bánovská bratrícka posádka v počte 500 mužov, ktorá mala prekaziť spojenie nepriateľských vojsk. Trebišovský hrad bol síce bratríkmi dobytý, ale bánovská posádka bojujúca s nepriateľom utekajúcim od Trebišova bola porazená. Svoj tábor mali bratríci pri stočku - studni, vedľa ktorej viedla cesta na majer Manotaňu. Husitský drevený kostolík stál pravdepodobne na mieste dnešného reformovaného kostola.

Väčšina majetkov a poddanských domácností postupne patrila Sirmayovcom, Starayovcom, Ysepyovcom, Cselyovcom, Doboyvcom, Lobkoviczovcom.

V 70.rokoch 19.storočia sa stali Bánovce nad Ondavou významnou strediskovou obcou. Dopomohlo k tomu dobudovanie železničnej trate v r.1875, keď sa obec stala významnou križovatkou na Užhorod. V roku 1875 sa do Bánoviec presťahoval poštový a notársky úrad, ku ktorému patrili obce Trhovište, Laškovce, Ložín, Bracovce, Falkušovce a Kačanov. Význam Bánoviec nad Ondavou vzrástol pritom aj ekonomicky, a to zásluhou syrárne a možnosti trhového a jarmočného predaja domácich výrobkov v Michalovciach, kam sa už chodilo vlakom. (zdroj: webová stránka obce – krátené)

Kultúrne a historicé pamiatky

Priamo v posudzovanom území ani v jeho bezprostrednom okolí sa žiadne kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti nevyskytujú. V obci je ako nehnuteľná pamiatka evidovaní štvorhranná tesárska zvonica z 20.rokov 20. storočia a osemuholníková pohrebná kaplnka Lehotských, ktorá bola zakompovaná ako súčasť novovybudovaného rímskokatolíckeho kostola

Priemysel a poľnohospodárstvo

Okres má dobré podmienky pre poľnohospodársku výrobu. V obci je taktiež bohatý potenciál poľnohospodárskych pozemkov, tvoria viac ako 85 % územia obce a prevláda orná pôda. Spôsob využitia ornej pôdy je viazaný na klimatické podmienky a pôdne typy danej oblasti. Poľnohospodárska výroba sa zameriava hlavne na rastlinnú výrobu, ale aj živočíšnu výrobu, chov hovädzieho dobytka. Územie obce Bánovce nad Ondavou patrí do krmovinárskej výrobnej oblasti. Hlavné plodiny, ktoré sa tu pestujú sú obilniny, kukurica, krmoviny, v neobrábaných častiach pasienkové porasty.

Lesné hospodárstvo

Z hľadiska lesného hospodárstva možno konštatovať, že v priamo dotknutom území sa lesné porasty nevyskytujú. Vzhľadom na značné odlesnenie územia obce nie je lesné hospodárstvo v obci výrazne zastúpené.

Okrem najväčších zamestnávateľov v regióne pôsobia v obci aj menší podnikatelia a samostatne hospodáriaci roľník. Podnikateľské subjekty pôsobia v stavebníctve, v obchode a v službách. Miestni malí podnikatelia zamestnávajú najviac päť zamestnancov. Dominantným podnikateľským odvetvím je poľnohospodárstvo, ľahký priemysel, tiež verejná správa - doprava. Medzi najvýznamnejších nadregionálnych zamestnávateľov v obci a regióne patria Železnice SR, a.s., Interagros, a.s. a spoločnosť Flaga.

Doprava

Cez katastrálne územie obce Bánovce nad Ondavou prechádza cesta II/554, ktorá spája obec s okresným mesto Michalovce a v južnom smere pokračuje k štátnej hranici s Maďarskom. Dopravná obslužnosť verejnou autobusovou dopravou je postačujúca, v smere do mesta Michalovce premáva verejná autobusová doprava v primeraných intervaloch počas pracovných dní, aj počas dní pracovného pokoja.

Katastrálnym územím obce prechádza železničná trať, verejná vlaková doprava je pre obyvateľov obce optimálnym dopravným spojením. Vlaková zastávka sa nachádza mimo zastavanej časti obce.

Posudzované územie je dopravne dostupné po ceste č. III/3765 vedúcej z Bánoviec nad Ondavou do Ložína. Posudzované územie je priamo napojené na železničnú trať č.191 vedúcej z Michalian do Poľska (Lupkow).

Vodná ani letecká doprava nie je v posudzovanom území využívaná. V širšom okolí je splavná rieka Bodrog. Najbližším medzinárodným letiskom je letisko v Košiciach. Leteckú dopravu reprezentujú v širšom okolí len malé letiská pre športové lietanie (napr. Trebišov).

Služby a cestovný ruch

Posudzované územie predstavuje poľnohospodársky areál lokalizovaný v okrajovej časti obce a služby ani cestovný ruch sa v ňom neprevádzkujú. Väčšina bežných služieb pre obyvateľstvo je dostupná priamo v obci Bánovce nad Ondavou, prípadne v okresných mestách v Trebišove, Michalovciach alebo v krajskom meste Košice.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

VPLYV NA HORNINOVÉ PROSTREDIE A RELIÉF

Vzhľadom na povahu navrhovanej zmeny činnosti a jej umiestnenie nepredpokladáme žiadne vplyvy na geologické a geomorfologické pomery lokality.
Z charakteru činnosti, jej umiestnenia a z geologickej stavby dotknutého územia nevyplývajú také dopady, ktoré by závažným spôsobom ovplyvnili stav horninového prostredia. Nebudú realizované činnosti, ktoré by zmenili reliéf dotknutého územia. V priamo dotknutom území ani v jeho blízkom okolí sa nenachádzajú ťažené ani výhľadové ložiská nerastných surovín.
V dotknutom území sa nepredpokladá výraznejšie ovplyvnenie kvality a stability substrátu. Potenciálnym negatívnym vplyvom na horninové prostredie môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Činnosť je a bude prevádzkovaná tak, aby bola v prípade havárie maximálne eliminovaná možnosť kontaminácie horninového prostredia. Navrhovanú zmenu činnosti v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na geologické a geomorfologické pomery lokality.

VPLYVY NA POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY

Navrhovaná činnosť neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia a ani nebude mať vplyv na výšku hladiny podzemnej vody a na výdatnosť jeho vodných zdrojov, nakoľko nebude dochádzať k odberu podzemných vôd.
Z hľadiska možnosti ovplyvnenia kvality podzemných vôd sú rizikovými všetky úseky manipulácie a skladovania a používania látok škodiacich vodám. Možný vplyv na kvalitu podzemných vôd je hlavne v kategórii rizík činnosti, napríklad v prípade havarijného úniku ropných látok či hnojiva za spolupôsobenia zrážkových vôd. V štandardných prevádzkových podmienkach nedochádza ku kontaminácii podzemných a povrchových vôd. Preventívnymi a navrhnutými technickými opatreniami sa výrazne obmedzí aj riziko havárie. Zabezpečenie samotného zásobníka 100 m3, ktorý je predmetom tohto Oznámenia o zmene, pred únikom hnojiva je dané predovšetkým jeho samotnou konštrukciou. Ako už bolo popísané v predchádzajúcich kapitolách tohto Oznámenia o zmene, Jedná sa o dvojplášťové prevedenie, pričom rozmer vnútornej skladovacej nádrže je DN 3700 x 10000 a vonkajšia havarijná nádrž je DN 4000 x 8000.

Potenciálnym negatívnym vplyvom na vodné pomery môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyv navrhovanej zmeny činnosti na vodné pomery v porovnaní so súčasným stavom ako aj kumulatívne ako bez vplyvu.

VPLYVY NA OVZDUŠIE A KLÍMU

Realizáciou navrhovanej zmeny činnosti nedôjde k významnému nárastu objemu výfukových splodín v ovzduší dotknutého územia a na trase prístupových ciest v porovnaní so súčasnosťou. Vplyv dopravy viazanej na hodnotený areál je zdrojom emisií z dopravy a podieľa sa na imisnej záťaži územia. Doprava bude zdrojom emisií, predovšetkým produktov spaľovania pohonných zmesí (CO_2, CO, uhľovodíky, NO_x a i.) a výparov z pohonných hmôt.
Na obmedzenie zápachu z navrhovanej dvojplášťovej nádrže a zamedzeniu natekania dažďovej vody je zásobník vyhotovený technikou zvárania extrudovaných dosiek, po obvode zosilnený, s rovným dnom a kužeľovým horným vekom, čo prinesie elimináciu šírenia zápachu a zároveň nemôže pri nepriaznivom počasí dôjsť ku kontaminácii hnojiva dažďom a snehom čím sa zachová kvalita a pomer jeho účinných látok. Na obmedzenie zápachu z už posúdených flexonádrží a zamedzeniu natekania dažďovej vody budú nádrže flexobazénov prekryté prestrešením.
Na základe záverov z odborného emisno-technologického posudku ((Prof. Mgr. Juraj Ladomerský, CSc., 07/2024)) možno predpokladať, že aj pri navýšení kapacity skladu tekutých hnojív o 100 m^3 budú tieto závery naďalej platné a to aj napriek doplneniu ďalšieho typu hnojiva STERCOSUL® resp. zmesi hnojív AGRODAS TH nakoľko aj v tomto prípade sa jedná o fugitívne emisie amoniaku, ktoré budú eliminované spôsobom skladovania a manipulácie s tekutými hnojivami.
Z tohto dôvodu je oprávnený predpoklad, že sa vplyv na ovzdušie dotknutej lokality ani jej širšieho okolia realizáciou navrhovanej zmeny činnosti významne nezmení.

Ovplyvnenie klimatických pomerov bezprostredného okolia dotknutého územia závisí aj od zastavanosti územia. V rámci navrhovanej zmeny činnosti nedôjde vzhľadom na jej plánované umiestnenie k odstráneniu vegetačného ani pôdneho krytu a vytvoreniu nových spevnených plôch, nakoľko lokalitu jej umiestenia tvorí spevnená plocha na navážkach mocnosti 1 až 4 m. Navrhovaná zmena činnosti tak vzhľadom na svoj charakter, rozsah a umiestnenie nebude mať významný negatívny vplyv na klimatické pomery dotknutej lokality ani širšieho územia
Na základe uvedeného hodnotíme vplyv navrhovanej zmeny činnosti na klímu dotknutej lokality ako nevýznamný.

VPLYVY NA PÔDU

Ako už bolo uvedené, tak v rámci navrhovanej zmeny činnosti nedôjde vzhľadom na jej plánované umiestnenie k odstráneniu vegetačného ani pôdneho krytu a vytvoreniu nových spevnených plôch, nakoľko ju tvorí spevnená plocha na navážkach mocnosti 1 až 4 m.
Kontaminácia pôd výstavbou navrhovaného skladovacieho zariadenia sa pri dodržaní potrebných ochranných opatrení nepredpokladá. S negatívnymi vplyvmi na pôdnu sféru sa neuvažuje ani v súvislosti s miestom realizácie navrhovanej zmeny a jeho blízkym okolím, ktoré sú v katastri nehnuteľností v súčasnosti vedené ako zastavané plochy a nádvoria. Realizácia činnosti nevyžaduje záber poľnohospodárskej ani lesnej pôdy.
V etape prevádzky nebude mať navrhovaná zmena priame vplyvy na pôdy. Tieto môžu byť kontaminované len v prípade nepredvídaných havarijných situácií ako sú napr. únik

skladovaného kvapalného hnojiva, únik ropných a iných nebezpečných látok z cisternových vozidiel.

Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko pri náhodných havarijných situáciách (únik ropných látok a hydraulických olejov zo stavebných mechanizmov, automobilov, havárie potrubí, nesprávna manipulácia s odpadom, technologická havária a pod.). Možný negatívny vplyv na pôdne pomery je tak v kategórií rizík činnosti, napríklad v prípade havarijného úniku ropných látok za spolupôsobenia zrážkových vôd.

Na základe uvedeného hodnotíme ovplyvnenie pôdnych pomerov dotknutého územia ako nevýznamné.

VPLYVY NA FAUNU, FLÓRU A ICH BIOTOPY

Činnosťou nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Umiestnenie posudzovanej činnosti je navrhované v území, na ktoré sa vzťahuje prvý - všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany.

Flóra aj fauna priamo dotknutého územia je veľmi chudobná vzhľadom na skutočnosť, že ide o umelo vysadenú vegetáciu v rámci skladového areálu. Vegetácia predstavuje bežnú, prevažne bylinnú a náletovú vegetáciu a viacero solitérov vysadených po okraji pozemku. Ide o antropogénne biotopy, ktoré obývajú druhy s nízkou citlivosťou na ľudskú činnosť. Dotknuté územie nepredstavuje ani ojedinelý biotop s výskytom vzácnych alebo ohrozených druhov. Posudzované územie sa nenachádza v žiadnom z prvkov NATURA2000 Vplyvy navrhovanej činnosti na faunu, flóru a biotopy dotknutého územia hodnotíme pri súčasnej miere poznatkov ako bez vplyvu.

VPLYVY NA KRAJINU

Hodnotená lokalita navrhovanej zmeny činnosti sa nachádza mimo obytnú zástavbu – v zóne určenej pre poľnohospodársku výrobu. Pri realizácii navrhovanej zmeny činnosti nedochádza k významnej zmene štruktúry krajiny, uvedený priestor bude zaradený medzi plochy s funkciou poľnohospodárskej výroby. V zmysle územného plánu mesta Bánovce nad Ondavou je lokalita areálu vedená ako „Plochy poľnohospodárskej výroby a služieb“. Najbližšie rodinné domy sú od hranice areálu vzdialené vzdušnou čiarou cca 750 m.
Vybudovaním skladovacieho zariadenia o objeme 100 m^3 bude do tejto lokality umiestnená nadzemná stavba, ktorá obraz krajiny priamo dotknutej lokality zásadne nezmení, ale naopak doplní skladovaciu funkciu tekutých hnojív v celkovom kontexte krajinného obrazu poľnohospodárskeho areálu navrhovateľa. V rámci existujúcich ako aj plánovaných vertikálnych línií bude táto zmena nevýznamná.
Okolitá krajina je reprezentovaná najmä poľnohospodárskou a urbánnou krajinou. Významné prírodné dominanty sa v hodnotenom vizuálne kontaktnom území nenachádzajú. V súvislostiach širšieho okolia nebude skladovacia nádrž svojimi rozmermi prevyšovať okolité jestvujúce a plánované poľnohospodárske objekty.

Z hľadiska scenérie vzhľadom k doterajšiemu začleneniu lokality z hľadiska lokálnych aspektov scenérie krajiny nie je možné očakávať významnú zmenu oproti súčasnému stavu. Realizáciou predmetnej zmeny v hodnotenej lokalite nevzniká významný negatívny prvok vizuálne znehodnocujúci okolitú scenériu krajiny.
Vzhľadom na uvedené môžeme zhodnotiť, že vplyvy navrhovanej činnosti na štruktúru krajiny a jej scenériu nebudú významné.

VPLYV NA OBYVATEĽSTVO

V záujmovom území sa činnosti, ktoré sú predmetom tejto navrhovanej zmeny, nebudú dotýkať individuálnych a skupinových záujmov ľudí (bývanie, ochrana prírody a krajiny, nútená migrácia obyvateľstva a pod.). Skutočnosť, že dotknuté územie je situované ďalej od zastavanej časti obce neovplyvní pohodu a kvalitu života.
Keďže posudzovaná činnosť sa bude nachádzať v okrajovej lokalite obce a predpokladané zvýšenie hodnôt hluku a vypúšťaných emisií nebude dosahovať legislatívne stanovené limitné hodnoty stanovené pre zachovanie kvality života a zdravia obyvateľov, charakter týchto nepriaznivých vplyvov neohrozí zdravie dotknutého obyvateľstvo ani pohodu a kvalitu ich života.
Areál navrhovanej zmeny činnosti sa nachádza 750 m od okraja zastavanej časti dotknutej obce. Túto vzdialenosť možno považovať za dostatočnú pre zamedzenie výraznejších negatívnych vplyvov na zdravotný stav obyvateľstva.
V záujmovom území sa činnosti, ktoré sú predmetom tohto zámeru, nebudú dotýkať individuálnych a skupinových záujmov ľudí (bývanie, ochrana prírody a krajiny, nútená migrácia obyvateľstva a pod.). Skutočnosť, že navrhovaná činnosť je situovaná ďalej od zastavanej časti obce neovplyvní výstavba, ako aj samotná prevádzka pohodu a kvalitu života.
Prínosom navrhovanej zmeny činnosti bude navýšenie ponuky služieb pre poľnohospodárske subjekty a pre miestnych poľnohospodárov z hľadiska umožnenia dostupnosti rôznych druhov kvapalného hnojiva. Túto skutočnosť možno hodnotiť ako nepriamy pozitívny vplyv činnosti i pre okolité obce a blízke mestá.
Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyvy navrhovanej činnosti na obyvateľstvo zo sociálneho a ekonomického hľadiska ako pozitívne, z environmentálneho hľadiska navrhovanej činnosti ako bez vplyvu.

HODNOTENIE VPLYVOV NA VEREJNÉ ZDRAVIE

V súlade s nariadením vlády SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci, ktorý je vykonávacím predpisom k zákonu NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov môžeme konštatovať, že prevádzka navrhovanej činnosti bude mať prijateľný vplyv na zdravotný stav dotknutého obyvateľstva. Vlastná prevádzka navrhovanej činnosti pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických limitov nebude zdrojom nadlimitných toxických alebo iných škodlivín, ktoré by významným spôsobom zvýšili zdravotné riziká dotknutého obyvateľstva. Zárukou tejto skutočnosti bude technologický a organizačný postup pri prevádzke skladovacieho areálu a kontrola ich dodržiavania.

Možné negatívne vplyvy posudzovanej činnosti na život a zdravie zamestnancov prevádzky predstavuje najmä práca so zariadeniami vyžadujúcimi odbornú obsluhu.

Počas práce budú dodržiavané všetky predpisy o bezpečnosti práce definované vyhláškou 147/2013 Z.z ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podrobnosti odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností. Pracovníci budú mať predpísané OOP na ochranu očí/tváre - ochranné okuliare, ktoré dobre tesnia na ochrana rúk - ochranné rukavice a na ochranu kože - bavlnený ochranný pracovný odev a obuv, ktorá pokrýva celé chodidlo s bezpečnostnou špicou.

Všeobecné zásady dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a konkrétne povinnosti zamestnávateľa sú určené v zákone č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a v jeho vykonávacom nariadení vlády SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci. Obsluha technologických zariadení vyžaduje riadne zaškolenie, pravidelnú kontrolu a preskúšavanie pracovníkov.

Na základe vyššie uvedeného narušenie pohody a kvality života v hodnotenom území počas prevádzky nepredpokladáme. Priame zdravotné riziká počas prevádzky budú znášať len pracovníci obsluhy mechanizmov. Vzhľadom na charakter činnosti a na podmienku plnenia zdravotných a hygienických predpisov budú riziká minimálne. Všetky používané strojné zariadenia budú používané tak, aby nemohlo dôjsť k priamemu ohrozeniu života alebo zdravia pracovníkov.

ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA BIODIVERZITU, CHRÁNENÉ ÚZEMIA A PRVKY ÚSES

Navrhovanou činnosťou nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Umiestnenie posudzovanej činnosti je navrhované v území, na ktoré sa vzťahuje prvý - všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany. Vzhľadom na synantrópny charakter fauny a flóry a nízku druhovú diverzitu v posudzovanej lokalite, nepredpokladáme negatívny vplyv na biodiverzitu a predmetnú činnosť hodnotíme ako bez vplyvu.

Posudzované územie nezasahuje do žiadneho chráneného územia ani ochranného pásma a ani sa v jeho blízkosti žiadne nevyskytuje. Vplyv na chránené územia hodnotíme ako bez vplyvu.

POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBENIA

Realizácia navrhovanej zmeny činnosti sa riadi platnou aktuálnou legislatívou, ktorá upravuje podmienky ich vykonávania.
V predchádzajúcich častiach oznámenia o zmene boli identifikované všetky vplyvy na životné prostredie, ktoré sa objavili v súvislosti s realizáciou zámeru. Neboli identifikované žiadne závažné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie. V etape prevádzky nepredpokladáme narušenie pohody a kvality života v dotknutom území.

Dlhodobým pozitívnym vplyvom predmetnej zmeny činnosti je jej vplyv na obyvateľstvo zo sociálneho a ekonomického hľadiska (rozšírenie poľnohospodárskym služieb, rozvoj zamestnanosti...).

PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Navrhovaná zmena činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a kritériá uvedené v prílohe č. 13. a č. 14. predmetného zákona.

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

V severozápadnej časti existujúceho skladovacieho areálu agrokomodít spoločnosti INTERAGROS, a. s. medzi administratívnou budovou a strojovňou sa nachádza voľná nevyužívaná spevnená plocha na ktorú bolo v rámci konania EIA vydané právoplatné záverečné stanovisko č. 3753/2024-11.1.1, 22876/2024, 22878/2024-int zo dňa 25.3.2024 pre navrhovanú činnosť „Výstavba skladu na tekuté hnojivá„ na ktorú nadväzuje predkladané Oznámenie o zmene. Projekt sa toho času nachádza vo fáze stavebného konania a bol k nemu na základe podmienok stanovených v predmetnom Záverečnom stanovisku vypracovaný aj emisno-technologický posudok, ktorý odporučil jeho realizáciu. Toto posúdené skladovacie zariadenie na tekuté priemyselné hnojivo DAM (RSM®- Roztok dusičnanu amónneho s močovinou) bude pozostávať z dvoch skladovacích nádrží typu flexobazén od spoločnosti Merkanta s označením 54/4 s celkovým objemom 3 982 m^3 so zmiešavacou nádobou s čerpadlovou technikou. Uvažuje sa aj s vybudovaním odberného a výdajného miesta pre autocisterny a záchytnej plochy.

Účelom navrhovanej zmeny činnosti je doplnenie posúdeného skladu tekutých hnojív v predmetnom areáli agrokomodít spoločnosti INTERAGROS, a. s. o nádrž s objemom 100 m^3 a tým rozšírenie skladovania tekutých hnojív o hnojivo ATS (STERCOSUL®). S tým taktiež súvisí aj skladovanie hnojiva AGRODAS TH, ktoré vznikne zmiešaním hnojiva DAM a ATS v pomere 2:1. Nejedná sa pritom o žiadny chemický proces, ale len o zmiešanie dvoch hnojív za vzniku produktu/hnojiva s názvom AGRODAS TH. Toto zmiešané hnojivo sa bude uskladňovať v jednom z posúdených flexobazénov. Celková projektová kapacita skladovaných tekutých hnojív sa tak zvýši oproti posúdenej kapacite 3 982 m^3 (5 200 t) len o 100 m^3 teda len o 2,5 %.

Benefity tekutého hnojiva STERCOSUL®:

- tekuté hnojivo s vysokým obsahom síry (12-0-0-26S)
- výborná miešateľnosť s ďalšími tekutými hnojivami (DAM, močovina)
- znižuje straty dusíka v mixoch s DAM a močovinou
- spomaľuje proces nitrifikácie
- v alkalických pôdach môže sprístupňovať niektoré mikroprvky
- obsahuje rýchlo prístupný amoniakálny dusík

- dve formy síry – s rýchlym a pomalým prístupom pre rastliny

Antropogénne obohatenie pôd o síru už dnes neprebieha na úrovni ako sme boli zvyknutí pred rokmi a keď k tomu pripojíme nárast úrod, odvoz síry z poľa v podobe pozberových zvyškov, aplikáciu veľkého množstva dusíka bez síry, stáva sa tak na mnohých pôdach síra limitujúcim prvkom. V takýchto podmienkach je využiteľnosť aplikovaného dusíka značne obmedzená, a teda celá efektivita dusíkatého hnojenia klesá s dopadom na ekonomiku hnojenia dusíkom.

Zároveň praktické skúsenosti potvrdzujú, že na pôdach s deficitným obsahom síry zhoršujú zvyšujúce dávky N prejavy deficitu S na rastlinách. Napriek tomu, že dnes už množstvo poľnohospodárov zabudováva do pestovateľských technológii pôdnu aplikáciu síry, je tento makrobiogénny prvok potrebné dopĺňať aj v priebehu vegetácie. Prioritne na pôdach ľahkých, chudobných na organickú hmotu a v podmienkach, kedy zaznamenávame vyšší úhrn zrážok počas zimného a jarného obdobia. Práve počas týchto podmienok býva vymývanie síranov do hlbších vrstiev ornice výraznejšie. Možnosťou ako síru v priebehu vegetácie porastom dopĺňať je aplikácia tekutých hnojív obsahujúcich síru – AGRODAS TH a STERCOSUL® (ATS).

Doplnenie strojného vybavenia

V rámci navrhovanej zmeny činnosti dôjde aj k doplneniu strojného vybavenia skladu tekutých hnojív. Bude osadený nový dvojplášťový zásobník pre tekuté hnojivo o objeme 100 m^3 a unimobunka s riadiacim elektronickým systémom. Na potrubiach budú inštalované prietokomery, pre presné dávkovanie tekutých hnojív do zmiešavacej žumpy.

Závery hodnotenia vplyvov navrhovanej zmeny činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia

Ako vyplýva z hodnotení vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, výsledný dopad možno zhodnotiť ako nepatrný vzhľadom na minimum priamych dopadov a reálnu možnosť účinne ovplyvniť hlavné riziká realizáciou vhodných opatrení. Výsledné pôsobenie navrhovanej zmeny neohrozí funkčnosť prvkov ekologickej stability a osobitne chránených častí prírody, ani charakter krajinnej štruktúry so zastúpením cenných a významných prvkov v dotknutom území.

Vo vzťahu k ekonomickému a sociálnemu vývoju v území sa navrhovaná zmena radí k celospoločensky prospešným, pričom výsledná záťaž na prostredie je prijateľná a zachováva jeho kvality v lokálnom i širšom meradle.

Navrhovaná zmena nie je v rozpore s právnymi predpismi Slovenskej republiky. Aby nedošla do konfliktu s inými legálnymi čiastkovými záujmami je nevyhnutné jej usmernenie a limitovanie povoľovacími procesmi. Dodržiavanie súladu s právnymi predpismi vyžaduje kontrolu a dohľad nad prevádzkou navrhovanej činnosti s podmienkami stanovenými v povoľovacom procese a s dotknutými právnymi predpismi.

Realizácia navrhovanej zmeny činnosti sa riadi platnou aktuálnou legislatívou, ktorá upravuje podmienky ich vykonávania.

V predchádzajúcich častiach oznámenia o zmene boli identifikované všetky vplyvy na životné prostredie, ktoré sa objavili v súvislosti s realizáciou zámeru. Neboli identifikované žiadne

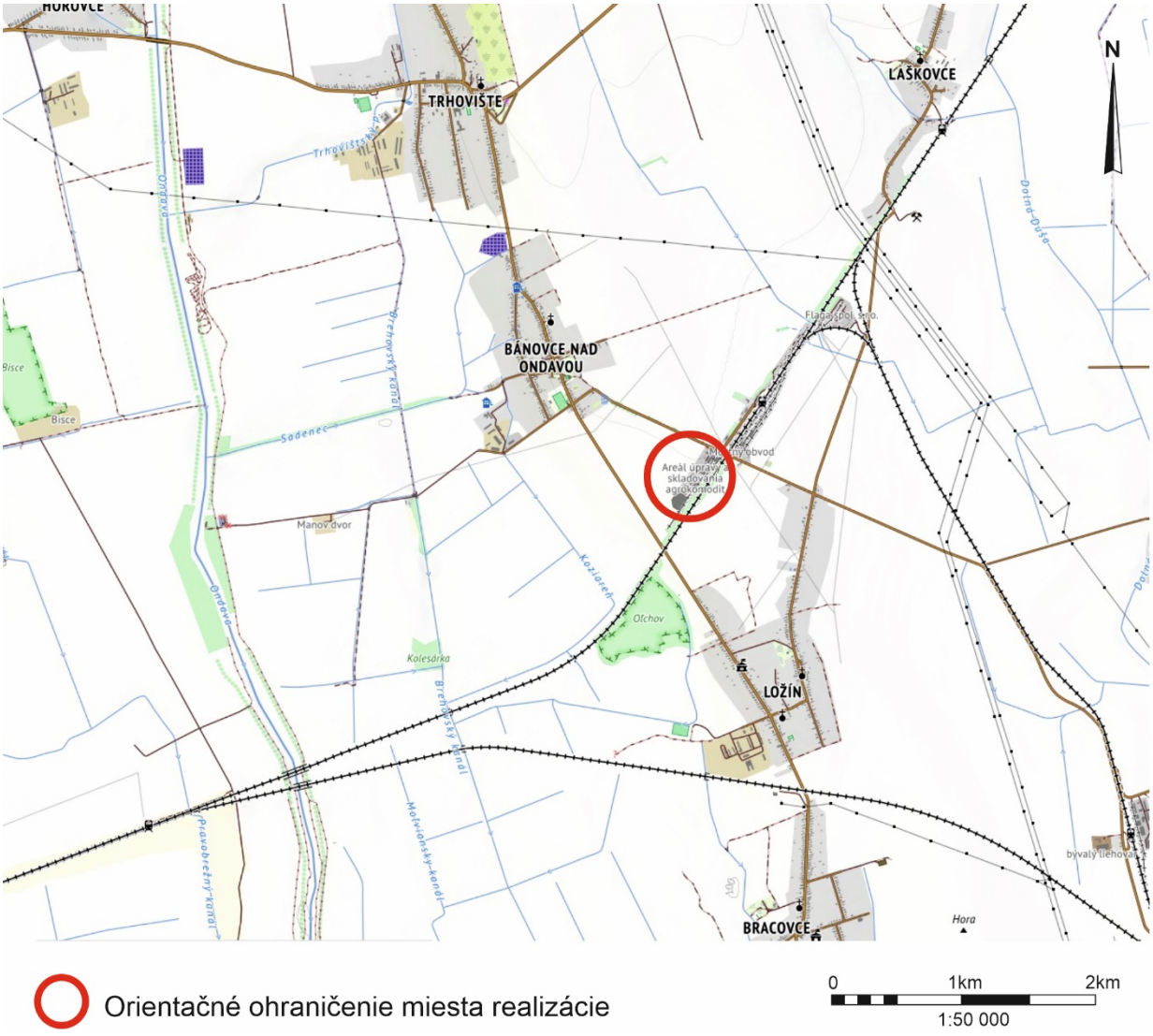
závažné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie. V etape prevádzky nepredpokladáme narušenie pohody a kvality života v dotknutom území.
Dlhodobým pozitívnym vplyvom predmetnej zmeny činnosti je jej vplyv na obyvateľstvo zo sociálneho a ekonomického hľadiska (rozšírenie poľnohospodárskym služieb, rozvoj zamestnanosti...).

VI. PRÍLOHY

1. INFORMÁCIA, ČI NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ BOLA POSUDZOVANÁ PODĽA ZÁKONA; V PRÍPADE, AK ÁNO, UVEDIE SA ČÍSLO A DÁTUM ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA, PRÍP. JEHO KÓPIA

Navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Záverečné stanovisko č. 3753/2024-11.1.1, 22876/2024, 22878/2024-int.bolo vydané dňa 27.03.2024 a právoplatnosť stanoviska nadobudla účinnosť dňa 26.04.2024.

2. MAPY ŠIRŠÍCH VZŤAHOV S OZNAČENÍM UMIESTNENIA ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ OBCI A VO VZŤAHU K OKOLITEJ ZÁSTAVBE

3. DOKUMENTÁCIA K ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Ako podklad k vypracovaniu predmetného Oznámenia o zmene boli informácie poskytnuté navrhovateľom vo forme písomných informácii prostredníctvom emailovej komunikácie a karty bezpečnostných údajov skladovaných hnojív.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

STERCORAT

Karta bezpečnostných údajov

(v súlade Nariadením Komisie 878/2020EC)

Dátum vypracovania: 10.03.2018
Dátum revízie: 01.07.2024

ODDIEL 1.
IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/ZMESI A SPOLOČNOSTI/PODNIKU

1.1.Identifikátor produktu
Chemický názov/Synonymá: –
Obchodný názov: STERCOSUL®
CAS: –
EINECS/ELINCS: –
Registračné číslo: –
UFI: –
1.2.Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi:
Profesionálne použitie: Hnojivo
Fotografická chemikália
Spotrebiteľské použitie: Hnojivo
Fotografická chemikália
Použitie, ktoré sa neodporúča: –
1.3.Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov:
Názov: Stercorat SLOVAKIA, s.r.o.
Ulica, č.: Vlčie hrdlo 1
PSČ: 821 07
Obec/Mesto: Bratislava
Štát: Slovenská Republika
Telefón: + 421 2 4055 2231
Fax: –
E-mail: info@stercorat.eu
1.4.Núdzové telefónne číslo: +421 2 5477 4166 (24h)
Národné toxikologické informačné centrum

ODDIEL 2.
IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEV

2.1.Klasifikácia zmesi podľa nariadenia EP a Rady č. 1272/2008 CLP:
EUH210, EUH401
2.2.Prvky označovania
Výstražný piktogram: –
Výstražné slovo: –
Výstražné upozornenia:
EUH210 - Na požiadanie možno poskytnúť kartu bezpečnostných údajov.
EUH401 - Dodržiavajte návod na používanie, aby ste zabránili vzniku rizík pre zdravie ľudí a životné prostredie.
Bezpečnostné upozornenie:
P102 - Uchovávajte mimo dosahu detí.
P264 - Po manipulácii si starostlivo umyte ruky.
P270 - Pri používaní výrobku nejedzte, nepite ani nefajčite.
P280 - Noste ochranné rukavice / ochranný odev / ochranné okuliare / ochranu tváre.
P312 - Pri zdravotných problémoch volajte Národné Toxikologické Informačné Centrum.
P302 + P352 - Pri kontakte s pokožkou: Umyte veľkým množstvom vody.
P305 + P351 + P338 - Pri zasiahnutí očí: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Vyberte kontaktné šošovky, ak sú nasadené a je to možné ľahko. Pokračujte vo vyplachovaní.
P362 + P364 - Kontaminovaný odev by sa mal pred ďalším použitím vyzliecť a vyprať.
P501 - Likvidácia obsahu / nádoby: môže byť zneškodnená ako komunálny odpad.
2.3.Iná nebezpečnosť: –

ODDIEL 3.
ZLOŽENIE / INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

3.1.Látky: –
3.2.Zmes:

Názov zložky:	Tiosíran amónny	Síran amónny
Koncentrácia:	< 60 hmot.%	< 5 hmot.%
CAS:	7783-18-8	7783-20-2
EC:	231-982-0	231-984-1
Registračné číslo:	01-2119537325-41-0008	nečistota
Klasifikácia:	–	–
H výroky:	–	–
Signálne slovo:	–	–
Limity na pracovisku:	–	–
PBT/vPvB:	–	–
Nanoštruktúra:	–	–
Iné údaje:	–	–

ODDIEL 4.
OPATRENIA PRVEJ POMOCI

4.1.Opis opatrení prvej pomoci
Vdychovanie: Zabezpečte čerstvý vzduch. V prípade ťažkostí kontaktujte lekára.
Oči: Opláchnite oči tečúcou vodou počas min. 15 minút. Ak neustáva dráždenie, kontaktujte lekára.
Pokožka: Odstráňte kontaminovaný odev a umyte pokožku vodou.
Požitie: Nevyvolávajte zvracanie! V prípade požitia okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte etiketu balenia.

4.2.Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené
Kontakt s očami môže viesť k ich páleniu a dráždeniu. Dlhodobý alebo opakovaný kontakt s pokožkou môže spôsobiť jej dráždenie. Pri náhodnom požití môže produkt spôsobiť dráždenie tráviaceho traktu a vyvolať nevoľnosť, zvracanie a hnačku. Pri zahriatí produktu vzniká toxický plyn (amoniak alebo oxid siričitý), ktorého vdychovanie môže spôsobiť vážne zdravotné problémy.

4.3.Potreba okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrenia
V prípade náhodného požitia/alebo akýchkoľvek vyššie popísaných ťažkostí kontaktujte lekára.

ODDIEL 5.
PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1.Hasiace prostriedky
Vhodné: nešpecifikované
Nevhodné: nešpecifikované

5.2.Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi
V prípade požiaru sa môžu uvoľňovať toxické plyny (oxidy uhlíka, oxidy dusíka oxidy síry, amoniak) a dym.

5.3. Rady pre požiarnikov
Ochranný odev, samostatný dýchací prístroj.

ODDIEL 6.
OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ

6.1.Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy, individuálne ochranné opatrenia, osobné ochranné prostriedky
Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami. Pri likvidácii používajte osobné ochranné prostriedky. Zabráňte prístupu nechráneným a neinformovaným osobám.

Ochrana očí/tváre:	ochranné okuliare
Ochrana kože:	ochranné rukavice (EN374) ochranný pracovný odev
Ochrana dýchacích ciest:	vhodný respirátor (EN141)

6.2.Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie
Produkt je hnojivo a pri nízkych koncentráciách nepôsobí nepriaznivo na pôdne a vodné organizmy. Je však potrebné zabrániť hromadeniu/ vyliati u veľkých množsti ev koncentrovaného prípravku pôdy a do vôd.

6.3.Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie
Vyzbierať pomocou absorbčného materiálu. Odpad a kontaminovaný absorbent uložiť do vhodných, označených nádob a zlikvidovať v súlade s predpismi.

6.4.Odkaz na iné oddiely
Osobné ochranné prostriedky: pozri oddiel 8.
Likvidácia: pozri oddiel 13.

ODDIEL 7.
ZAOBCHÁDZANIE A SKLADOVANIE

7.1.Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie
Zabráňte kontaktu s pokožkou a s očami. Nevdychujte pary/ aerosóly. Zabezpečte dôkladné vetranie pracovných priestorov. Pri používaní nejedzte, nepite ani nefajčite. Dodržujte bezpečnostné a hygienické opatrenia pre prácu s chemikáliami. Kontaminovaný odev vyzlečte. Nádoby po otvorení opätovne dobre uzatvorte.

7.2.Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility
Skladovať v tesne uzatvorených originálnych nádobách na chladnom, suchom a dobre vetrateľnom mieste chránené pred poveternostnými vplyvmi (vysoké teploty a tiež mráz). Skladujte mimo zdrojov horenia a mimo dosahu nekompatibilných materiálov. Nevhodný obalový materiál: kov (pozri oddiel 10.5)
Odporúčaná teplota skladovania: od +5°C do +35°C

7.3.Špecifické konečné použitie (-ia)
Hnojivo
Fotografická chemikália

ODDIEL 8.
KONTROLA EXPOZÍCIE / OSOBNÁ OCHRANA

8.1.Kontrolné parametre
DNEL (pracovníci) tiosíran amónny:
inhalačne (dlhodobý, systémový vplyv): 350 mg/m³
DNEL (spotrebitelia) tiosíran amónny:
inhalačne (dlhodobý, systémový vplyv): 104 mg/m³
orálne (dlhodobý, systémový vplyv): 13 mg/kg hm./ deň

8.2.Kontroly expozície

Ochrana očí/tváre:	ochranné okuliare
Ochrana kože:	ochranné rukavice (EN 374) nitrilkaučuk (NBR): hrúbka: 0,11 mm penetračný čas: 480 min ochranný pracovný odev
Ochrana dýchacích ciest:	pri aplikácii postrekom - respirátor (EN 141)
Kontrola environmentálnej expozície (PNEC):	tiosíran amónny: sladká voda: 0,78 mg/l morská voda: 0,078 mg/l

ODDIEL 9.
OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ

9.1.Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach

Fyzikálny stav:	kvapalina
Farba:	svetložltá až žltohnedá, číra
Zápach:	charakteristický (po amoniaku)
Prahová hodnota zápachu:	nestanovená
pH:	6,5 - 8,5
Teplota kryštalizácie [°C](1):	od -5 do +5
Teplota topenia/tuhnutia [°C](1):	od -35 do -25
Teplota odsolenia [°C](1),(2):	od +15 do +30
Počiatočná teplota varu [°C]:	110
Teplota vzplanutia [°C]:	nestanovená
Rýchlosť odparovania:	nestanovená
Horľavosť:	nestanovená
Teplota samovznietenia [°C]:	nestanovená
Teplota rozkladu [°C]:	nestanovená
Dolný limit výbušnosti:	nestanovený
Horný limit výbušnosti:	nestanovený
Oxidačné vlastnosti:	nestanovené
Tlak pár [kPa]:	nestanovený
Hustota pár:	nestanovená
Relatívna hustota [g.cm^{-3}](1):	1,325 -1,375
Rozpustnosťvo vode [g.l^{-1}]:	neobmedzene miešteľný
Rozpustnosť v rozpúšťdlách [g.l^{-1}]:	nestanovená
Rozdeľovací koeficient n-okt./voda:	nestanovený
Viskozita:	nestanovená

(1) v závislosti od koncentrácie roztoku
(2) teplota kedy sa vzniknuté kryštály rozpustia späť na kvapalinu

9.2.Ostatné informácie: –

ODDIEL 10.
STABILITA A REAKTIVITA

10.1.Reaktivita:	údaje nie sú známe
10.2.Chemická stabilita:	stabilný za odporúčaných podmienok používania a skladovania.
10.3.Možnosť nebezpečných reakcií:	môže byť korozívny pre kovy
10.4.Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť:	zdroje tepla, horenia, iskrenia, otvoreného ohňa
10.5.Nekompatibilné materiály:	silné oxidačné činidlá, silné kyseliny a zásady, zlato, meď, zinok, cín a ich zliatiny (bronz, mosadz, pozinkované kovy) a niektoré typy mäkkých ocelí

10.6.Nebezpečné produkty rozkladu: Pri požiari (pozri oddiel 5.) Pri zahrievaní produktu: amoniak, oxid siričitý

ODDIEL 11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1.Informácie o triedach nebezpečnosti vymedzených v nariadení (ES) č.1272/2008:

Akútna toxicita LD_{50} / LC_{50}:

Orálna:	Údaje nie sú k dispozícií
Dermálna:	Údaje nie sú k dispozícií
Inhalačná:	Údaje nie sú k dispozícií
Dráždivosť/žieravosť pokožky:	Údaje nie sú k dispozícií
Dráždivosť/vážnepoškodenie očí:	Údaje nie sú k dispozícií

Senzibilizujúce vlastnosti:

Pokožka:	Údaje nie sú k dispozícií
Dýchacie cesty:	Údaje nie sú k dispozícií
Mutagenita:	Nie je dôkaz
Reporduktčná toxicita:	Nie je dôkaz
Karcinogenita:	Nie je dôkaz
STOT SE:	Údaje nie sú k dispozícií
STOT RE:	Údaje nie sú k dispozícií
Aspiračná toxicita:	Údaje nie sú k dispozícií

11.2.Informácie o inej nebezpečnosti:

Vlastnosti endokrinných disruptorov (rozvracačov): Údaje nie sú k dispozícií

Iné informácie:

Kontakt s očami môže viesť k ich páleniu a dráždeniu. Dlhodobý alebo opakovaný kontakt s pokožkou môže spôsobiť jej dráždenie. Pri náhodnom požití môže produkt spôsobiť dráždenie tráviaceho traktu a vyvolať nevoľnosť, zvracanie a hnačku. Pri zahriatí produktu vzniká toxický plyn (amoniak), ktorého vdychovanie môže spôsobiť vážne zdravotné problémy.

ODDIEL 12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1.Toxicita pre vodné organizmy:	Tiosíran amónny: EX50, ryby, 48h: 230mg/l
12.2.Perzistencia a degradovateľnosť:	Údaje nie sú k dispozícií
12.3.Bioakumulačný potenciál:	Údaje nie sú k dispozícií
12.4.Mobilita v pôde:	Údaje nie sú k dispozícií
12.5.Výsledky posúdenia PBT a vPvB:	Údaje nie sú k dispozícií
12.6.Vlastnosti endokrinných disruptorov:	Údaje nie sú k dispozícií
12.7.Iné nepriaznivé účinky:	Údaje nie sú k dispozícií

ODDIEL 13. OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1.Metódy spracovania odpadu:

Pri odporúčanom použití sa tvorba odpadu nepredpokladá. Vzniknutý odpad z výrobku zneškodňujte v súlade so zákonom o odpadoch. Zatriedenie podľa Katalógu odpadov: 06 06 99. Vyprázdnené obaly po dôkladnom vypláchnutí likvidujte v separovanom zbere. Obaly, ktoré sú silne znečistené likvidujte rovnako ako odpad.

ODDIEL 14. INFORMÁCIE O DOPRAVE

14.1.Číslo OSN

Nie je nebezpečný tovar v zmysle prepravných predpisov.

14.2.Správne expedičné ounačenie OSN:	-
14.3.Trieda(-y) nebezpečnosti pre dopravu:	-
14.4.Obalová skupina:	-
14.5.Nebezpečnosť pre životné prostrenie:	-
14.6.Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa:	-
14.7.Námorná preprava hromadného nákladu:	-

ODDIEL 15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1.Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia

Nariadenie EP a Rady (ES) č.1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení niektorých smerníc Nariadenie Komisie č. 2020/878, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) Nariadenie EP a Rady č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí Zákon NR SR č. 67/2010 Z. z. o uvedení chemických látok a zmesí na trh Nariadenie vlády SR č.355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení Nariadenia vlády SR č.471/2011 a v znení Nariadenia vlády SR č.82/2015, v znení Nariadenia vlády SR č.33/2018 a Nariadenia vlády SR č.236/2020. Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Obmedzenia podľa Nariadenia 552/2009 (príloha XVII Nariadenia EP a Rady REACH č. 1907/2006): žiadne

Látky zo zoznamu kandidátskych látok (SVHC) v súlade s Nariadením 1907/2006 REACH: žiadne

Látky z Prílohy XIV: žiadne

15.2.Hodnotenie chemickej bezpečnosti:

Pre zmes nebolo vykonané

ODDIEL 16. INÉ INFORMÁCIE

Dôvod revízie č.1: zmena v právnych predpisoch, doplnenie údajov, zmeny v oddieloch 1,3,6,8,9,11,12,14,15,16

Znenie H-výrokov z oddielu 3: -

Triedy nebezpečenstva:

STOT SE: toxicita pre špecifický cieľový orgán, jednorazová expozícia

STOT RE: toxicita pre špecifický cieľový orgán, opakovaná expozícia

Použité skratky:

NPEL - najvyššie prípustné expozičné limity

DNEL - odvodená hodnota limitu bez účinku

PNEC - predvídaná /vypočítaná koncentrácia bez účinku

Opatrenia pre obal pri uvedení do malospotrebiteľskej siete: žiadne

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

Bratislava, september 2024

VIII. MENO, PRIEZVYSKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

EnvIdeal, s.r.o.
Jaskový rad 151
Bratislava 831 01

RNDr. Ľuboš Haltmar
Mgr. Peter Joniak, PhD.

.....
RNDr. Ľuboš Haltmar
za spracovateľa

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

.....
Vladimír Tvaroška
predseda predstavenstva
INTERAGROS, a. s.

.....
Tomáš Bartal
podpredseda predstavenstva
INTERAGROS, a. s.

za navrhovateľa